І чужому научайтесь,
Свого не цурайтеся...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 165. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го ВЕРЕСНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 12, 1967 No. 165. VOL. LXXIV

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Понеділок, 11 вересня, 1967

В АМЕРИЦІ

ВНАСЛІДОК АВТОМОБІЛЬНОГО СТРАЙКУ у фабриках Фордової Моторової Компанії мають подорожчати авта продукції 1968-го року. Форд продукував одну четверту частину всіх авт ЗДА. Предсідник Корпорації Дженерал Моторс заявив, що його фірма не збільшить автомобільної продукції. Ця фірма продукує половину всіх авт ЗДА, вона не хоче використати страйку у Форда в свою користь. Сподіваються, що коли скінчиться страйк у Форда, то почнеться страйк в Дженерал Моторс. На третьому місці Корпорація Крайслера, бо її контракт скінчився минулої середи.

ДОВГОТЕРМІНОВІ ПОЗИЧКИ МАЛИ Б діставати студенти з окремого банку, який мав би бути для цієї цілі зорганізований. Такий проєкт предкладає окрема Дорадча Комісія, яку покликав до життя президент Джансон. Студенти діставали б ці позички на повні студії, і сплачували б їх впродовж 40 років. Таким чином студенти були б вповні усамостійнені від своїх батьків. Всі студенти мали б нагоду студіювати, що досі не завжди мали. Зорганізований банк був би новою урядовою агенцією, який позичив би урядові гроші. Ця Комісія належить до Дорадчої Президентської Комісії в справах науки.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМУНІКАЦІЙНА КОМІСІЯ відкинула протест трьох телевізійних і численних радіових станцій в справі реклями цигарок. Федеральна Торговельна Комісія зарядила, щоб телевізійні і радіові станції надавали інформації про шкідливість для здоров'я курців, коли надають реклями про приємність із куріння. Телевізійні і радіові станції протестували проти цього зарядження Комунікаційної Комісії, але Комісія відкинула цей протест, узглядднивши тільки те з протесту, що вияснення про шкідливість куріння не мусить бути таке довге, якою була реклама цигарок.

ЩОДЕННИК „ДІТРОЙТ НЮЗ" ДОМАГАЄТЬСЯ, щоб мишіґенський губернатор Джордж Ромні припинив змагання за номінацію на кандидата на президента та щоб підтримував нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера. Це домагання дітройського щоденника появилося в оригіналі в передовій статті в неділю, а інші щоденники дістали копії цієї передової вчасніше. На думку „Дітройтс Нюз" губернатор Ромні не зможе так зорганізувати виборчої кампанії, щоб виграти президентські вибори в 1968-му році. На зборах Республіканського Крайового Комітету політики прийшли до висновку, що передова стаття впливового щоденника послабить становище губернатора Ромні. В передовій пишеться, що Рокефеллер знає, в що він вірить, і знає висловити свою віру іншим.

150 РИМОКАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ закликають американських єпископів - делегатів на Синод Єпископів, що має незабаром відбутися в Римі під проводом Папи Павла Шостого, щоб на цьому Синоді обговорили справу целібату священиків. Папа Павло Шостий видав в цій справі Енцикліку під заг. „Сацердоталіс Целібатус" („В справі безженства священиків"), де виступив в обороні целібату. Священики покликаються на те, що безженство священиків не є догмою, а тільки справою дисципліни, і тому воно не повинно бути обов'язковим для всіх римокатолицьких священиків, і безженними мали б бути тільки ті, які самі цього бажають.

У СВІТІ

В ПІВДЕННО - АФРИКАНСЬКОМУ СОЮЗІ АРЕШТОВАНО совєтського шпигуна Юрія Ніколаєвича Логінова, який прибув туди на сфальшованій канадійській пашпорт, як Едмунд Трінка. 34-літній шпигун склав широкі зізнання, оповівши історію його шпигунського вишколу в Москві та виявивши свою діяльність на терені 23-ох західних, европейських і південно - американських країн. В руки південно - африканських властей дістався великий матеріял, що його Логінов не встиг вже передати до СССР. Виявлено багато прізвищ „дипломатів" в різних совєтських амбасадах і консулятах, насправді шпигунів.

ПАПА ПАВЛО VI ВЕРНУВСЯ З СВОЄЇ ЛІТНЬОЇ РЕЗИДЕНЦІЇ в Кастель Гандольфо до Риму і в минулу неділю появився на короткий час у вікні Ватиканського палацу, але все ще хворий. Стверджено, що він не має перестуди, а легке запалення жовчевого мішечка. Недуга Папи піддає під сумнів, чи запланований на 29 ц. м. Синод єпископів у Римі зможе відбутись із первісним денним порядком. Папа Павло VI має 70 років.

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ І АЛЕКСЄЙ КОСИГІН ВЕРНУЛИСЯ до Москви після дводенних відвідин у Будапешті, де вони підписали з підпорядкованим їм прем'єром Яношем Кадаром новий „пакт приязни" СССР і Мадярщини. Брежнєв тарабанив у своїй промові „вузький націоналізм", мавши на увазі, мабуть, китайців і мадярів, але „забувши" про націоналізм москалів.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ВІДВІДАВ У ПОЛЬЩІ Краків, але тамошній кардинал шКароль Войтиля не вийшов йому назустріч у Вавелі, ані не був приявний у соборі, що його відвідав де Ґолль. Кардинал Войтиля солідаризувався з кардиналом Вишинським, який зігнорував де Ґолля у Варшаві за те, що де Ґолль погодився на вимогу комуністів — не відвідати Вишинського. Де Ґолль відвідав колишній кацет в Освєцімі, Катовиці і Гданськ.

ГРЕЦЬКИЙ І ТУРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄРИ, КОНСТАНТИН КОЛЛІЯС І СУЛЕЙМАН ДЕМІРЕЛЬ, НАРАДЖУВАЛИСЬ в минулу суботу в прикордонному турецькому, а в неділю в прикордонному грецькому містечках над мирною розв'язкою проблеми Кіпру. На тій конференції не було представників кіпрського президента Макаріоса, зате приявними були також міністри закордонних справ і високі військовики Греції і Туреччини. У принципі обидві держави погодились на зліквідування самостійної держави Кіпру та з'єднання Кіпру з Грецією. Туреччина вимагає з'єднання з Туреччиною 15% території Кіпру та гарантій для турецької меншини під володінням Греції. Наради прем'єрів Греції і Туреччини скінчилися без конкретного позитивного висліду, але в комунікаті підкреслено потребу дальших обох держав.

У БРАЙТОНІ В АНГЛІЇ СКІНЧИВСЯ конгрес брітійських робітничих спілок, які охоплюють коло 9 мільйонів робітників і становлять насправжній стрижень керівної тепер Партії Праці. В остаточному голосуванні висловлено однодостайне довір'я урядові Гарольда Вільсона, дармащо перед тим прийнято опозиційні резолюції в справах законодатної політики та економічних реформ, які спричинилися до зросту безробіття.

МУРИН — ПОСАДНИКОМ ВАШИНГТОНУ

Як уже повідомлено, президент Джансон призначив на голову тричленної автономної міської управи міста Вашингтону, Д.К., Волтера Вашингтона, довгорічного фахівця в справах міських мешкальних умовин, в останньому часі голову мешкального відділу в міському управлінні Ню Йорку. Волтер Вашингтон є постійним мешканцем Вашингтону. Це перший мурин, який став посадником великого американського міста, та ще й столиці З'єднаних Держав, яка має тепер більшість муринського населення. На світлині бачимо президента Джансона у нараді з Волтером Вашингтоном.

Сорвеєр 5 з успіхом осів на Місяці

Пасадена, Каліфорнія. — Випущений із Кейпу Кеннеді на Флориді повітряний корабель Сорвеєр 5 в п'ятницю 8-го вересня, в неділю 10-го вересня з успіхом залетів на Місяць та осів там на так званому спокійному морі. Науковці мали клопіт із цим повітряним кораблем, бо 18 годин після його випущення виявилося, ро виходить із нього гелій, і внаслідок цього будуть труднощі зі сповільненням швидкости його лету зі 6 000 миль на годину до 65-ох миль на годину під час того, як він осідатиме на Місяці. Але науковцям вдалося різним маневруванням із Землі добитися того, щоб Сорвеєр 5 згідно з пляном осів на Місяці, де він має досліджувати поверхню Місяця, щоб безпечно там могли осісти перші американські астронавти, які туди мають летіти коло 1970-го року.

Страйки учителів в Ню Йорку, Мишіґені, на Флориді та в інших стейтах

Ню Йорк. — 11-го вересня почався страйк вчителів в місті Ню Йорк, де мали припинити працю 40,000 учителів. Вони формально не „страйкують", бо їм, як міським працівникам, згідно зі стейтовим законом не вільно страйкувати. Учителі в Ню Йорку в першому дні праці в школах 11-го вересня мали скласти масово заяви про „резиґнацію" з праці. Посадник Ню Йорку Джан Ліндсей був вніс до суду просьбу про судовий наказ заборони такого масового залишення праці, і суд такий наказ видав, але вчителі заявили, що вони мають право зрезиґнувати з праці. Шкільна влада в Ню Йорку заявила, що школи в понеділок вранці будуть відкриті, але як буде відбуватися навчання без учителів, не знати. Сподіваються, що частина вчителів зголоситься до праці, не послухавши проводу своєї спілки, кажучи, що діти вбогих батьків не можуть бути без навчання. Страйк вчителів триває в Дітройті, Мишиґен, а також в Іст Ст. Луїс, Мізурі, в повіті Броворд на Флориді. В Ню Йорку 1,100,000 дітей буде без навчання, коли страйк потриває довший час.

Весілля старшої Президентової доньки Линди відбудеться в грудні в Білому Домі

Сан Антоніо, Тексас. — Президент Джансон і його дружина 10-го вересня повідомили про заручини їхньої старшої доні Линди з капітаном Морської Піхоти Чарлсом С. Роббом. Весілля відбудеться в Білому Домі у Вашингтоні, в грудні ц.р., докладна дата ще невиназначена. КапітанРобб має 28 років, а панна Линда 23. Капітан Робб є адютантом при Відділі Морської Піхоти у Вашингтоні і крім цього працює як зв'язковий у Білому Домі. Його видно було в товаристві панни Джансон впродож останніх місяців. Панна Джансон давніше часто перебувала в товаристві кінового актора Джорджа Гамілтона. Але в останніх місяцях вони не зустрічались. Капітан Робб є сином пані і пана Джеймс Робб із Мілвокі, Висконсин. Він закінчив Висконсинський університет в 1961 році, і від того року служить в Морській Піхоті. Панна Линда Джансон вже була раз заручена з ляйтенантом Фльоти Бернардом Розенбахом, але зірвала ці заручини після того, як її батько став президентом. Розенбах вже одружений.

Футболісти „Тризуба" здобули вже другу перемогу в новому сезоні

„Тризуб", Філядельфія, переміг 3:1 дружину „Британіка" з Вашингтону у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи, які відбулися минулої неділі, 10-го вересня у Філядельфії. Ворота для „Тризуба" здобули: Ферейра, Полета і Паскачі. Це вже друга перемога нового сезону АФЛіґи для „Тризуба". Попередньої неділі футболісти „Тризуба" виграли перші мистецькі змагання з таким самим рахунком 3:1 із рочестерською дружиною „Лансерс" на виїзді у Рочестері. „Тризуб" розпоряджає в цьому сезоні добрим складом, в якому вже зіграні лінії оборони і помочі.

„Чорноморська Січ" Нюарк, втратила дві точки у мистецьких змаганнях АФЛіґи на виїзді у Рочестері, потерпівши поразку від „Лансерс" з рахунком 2:4. Ці перші мистецькі змагання „Чорноморської Січі" в новому сезоні відбулися минулої неділі, 10 вересня.

УСК Ню Йорк програв несподівано свої перші мистецькі змагання „Великої Дестяки" Німецько-Американського Футбольного Союзу із грецькою дружиною „Геллєнік" висідом 1:2. Футболісти УСУ не зуміли використати ряду воротних нагод, граючи одну півгру з вітром. Одинокі ворота для УСК-у здобув Фінні на 40-ій хвилині зустрічі, вирівнюючи рахунок на 1:1. Греки стрілили переможні ворота 47ій хвилині змагань.

Раск не виключає війни проти Комуністичного Китаю

Вашингтон. — Державний секретар Дін Раск заявив на своїй пресовій конференції в минулу п'ятницю 8 вересня ц. р., що він не може дати „позолочуваної гарантії", що Комуністичний Китай не поведе збройної інтервенції у В'єтнамській війні, але додав, що це були б „дуже погані дорадники", які штовхнули б уряд у Пейпінгу до такого рішення. За найпершими коментярами — це була прозора перестоpoга на адресу Комуністичного Китаю, що З'єднані Держави приготовані на таку можливість і що та війна скінчилась би розгорощенням комуно-китайської потуги та режиму. Раск признав, що американські громадяни мають зрозумілу причину бути нетерпеливими і що так само нетерпеливими є також керівні американські діячі, але ж краща В'єтнамська війна у такому вигляді, як тепер, ані ж обидві інші альтернативи: відкликання американського війська з В'єтнаму й капітуляція перед комуністами або таке поширення війни, яке виразно погрожувало б вибухом третьої світової війни. Державний секретар боронив становище Уряду у справі В'єтнаму і „розважливість" у воєнній тактиці у В'єтнамі. Він натаврував виступ мішиґенського губернатора Джорджа Ромні, який твердив, що йому „генерали і дипломати" сполоскали мізок у В'єтнамі: Дін Раск ствердив, що ані генерал Вільям Вестморленд ані тодішній амбасадор Генрі Ладж не є людьми, які займаються сполоскуванням мізків.

Лорн Стенфілд — наступник Діфенбейкера, як голова консерватистів в Канаді

Торонто. — Лорн Стенфілд, 53-річний прем'єр провінції Нова Шкотія від 1949 року, став новим головою Консервативної партії Канади. Дотеперішній голова колишній прем'єр Джан Діфенбейкер добре знайомий з української проблематикою, зрікся кандидатури після третього голосування на партійному конґресі, як заявило, що він не має шансів вигри. Він підтримував прем'єра Манітобської провінції Даффа Роблена, але в 5-му голосуванні Лорн Стенфілд дістав 1 153 голоси проти 969 голосів, що їх дістав Д. Роблін. Після проголошення перемоги Стенфілда — Діфенбейкер підійшов до нього і гратулював йому та запевнив свою підтримку — при великій овації всієї залі. Таким чином, у випадку перемоги Консервативної партії — новим прем'єром Канади стане Лорн Стенфілд. У першому голосуванні було 11 кандидатів на голову тієї партії. Джан Діфенбейкер, який має 71 рік життя, заявив, що він відійде від політичного життя і, мабуть, зречеться свого парляментарного мандату, що його має від 1940 року.

Мешканці Ґібральтару заявились за перебуванням під владою Британії

Ґібралтар. — У тому „місті на скелі", що є британською морською фортецею від 1704 року, а „леґально" від Утрехтського миру в 1713 р., відбувся в минулу неділю 10 вересня плебісцит, при чому мешканці мали рішити, чи бажають собі вернутись до одности з Еспанією чи залишитись під володінням Британії. З-посеред 25.000 мешканців управнених до голосування було 12.762 особи. Із них 12.138 заявились за залишення теперішнього державно-політичного стану, себто британської зверхньої влади з місцевою автономією, а тільки 44 особи заявились за приєднанням до Еспанії. Однак Еспанія згори заявила, що не буде шанувати того плебісциту й буде далі домагатись звороту Ґібралтару, а Комісія Об'єднаних Націй для справ колоній заявилась 1 вересня ц. р. проти переведення в Ґібралтарі плебісциту, признаючи рацію арґументові Еспанії, що теперішня більшість мешканців Ґібральтару не є тубільцями, а прибулими туди вже за панування Британії. Все ж, Британія переведа той плебісцит всупереч становищу Еспанії і Об'єднаних Націй. Еспанський уряд не вдоволений, що ЗДА стримались від голосування на тій Комісії ОН, а не підтримали виразно еспанського становища.

● **30 років тому Париж мав** тільки 3 мільйони мешканців, які проте споживали хліба на 20% більше, як теперішні 5 мільйонів. 6.000 пекарів у Парижі переживають грошову кризу. Вони подають за головну причину зменшеного споживання хліба — острах жінок, щоб „не тратили лінії".

Спогади Світлани Аллілуєвої почали друкувати американські часописи

Ню Йорк. — Згідно з давно заповідженим пляном 10-го вересня появився перший уривок спогадів Сталінової доньки Світлани Аллілуєвої в деяких американських часописах, між іншим і в „Ню Йорк Таймс-і". Ці спогади в жовтні мають вийти окремим виданням. В першому уривку авторка оповідає про смерть свого батька, що сталася в березні 1953 року. Світлану прикликали совєтські можновладці до віллі під Москвою, в якій умирав Сталін. Він був вже непритомний, коли Світлана увійшла до кімнати, в якій лежав кровожадний диктатор. Донька з любов'ю пише про свого батька, при якому перед смертю були всі його співробітники. Донька згадує, як всі плакали за Сталіним. Тільки непристойно згадує тодішнього шефа секретної поліції Лаврентія Берію, називаючи його перфідним і гіпокритом. Берія казав сторожеві вивести Світлану з кімнати, де лежав вмираючий батько, але цей наказ не був виконаний. Світлана розбиває давніші вістки, що Сталіна вбили його найближчі співробітники. Вона представляє, як вмирав своєю смертю її батько, і як за ним всі плакали: і найвищі достойники, і народ, за вийнятком Берії.

У НЮ ЙОРКУ ПОМЕР НЕСПОДІВАНО ПОЛК. ІВАН ЦАПКО

Ню Йорк. — В неділю 10 вересня ц.р. над ранком помер у своєму помешканні на удар серця колишній полковник Армії УНР Іван Цапко, отаман Українського Вільного Козацтва, на 72-му році життя. Ще в суботу 9 ц. м. полк. І. Цапко виголосив доповідь в Нюйоркському Відділі ОбВУА, якого був активним членом. Перебуваючи на еміґрації в ЧСР І. Цапко був професором мікробіології в Українському Технічному Господарському Інституті. Панахида відбудеться у вівторок 12 ц.р. у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку о год. 7-ій веч., а похорон наступного дня рано на цвинтар Розгілл в Ліндені Н. Дж.

ОЧІКУЄТЬСЯ 50 ТИСЯЧ УЧАСНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ З НАГОДИ СКВУ В НЮ ЙОРКУ; КОНСОЛІДАЦІЙНІ ЗАХОДИ УККА ДОБІГАЮТЬ ДО СВОГО ЗАВЕРШЕННЯ

СПРАВИ СКВУ І КОНСОЛІДАЦІЇ БУЛИ ГОЛОВНИМ ПРЕДМЕТОМ УВАГИ НА ЧЕРГОВИХ НАРАДАХ ЕКЗЕКУТИВИ УККА.

Ню Йорк. — Це правда, що між нами є скептики, але дотеперішній досвід переконує, що наша Громада завжди вміє оцінити велику справу та її серцем і душею підтримує; вона напевно підтримає і перший в наших діях Світовий Конґрес Вільних Українців в Ню Йорку в листопаді цього року і можна очікувати бодай 50.000 учасників на запланованій з нагоди цього Конґресу маніфестації в Медісон Сквер Гарден в Ню Йорку — твердив Йосип Лисогір, екзекутивний віце-президент Українського Конґресового Комітету Америки, під час чергових, перших після вакацій нарад Екзекутиви УККА, що відбулися тут минулої п'ятниці, 8-го вересня ввечері, в приміщенні Наукового Т-ва ім. Шевченка. Справи Світового Конґресу і завершення консолідаційних заходів були головним предметом цих нарад, на частині яких був приявний віце-президент Комітету Українців Канади і член Президії Пан Американської Української Конференції і Підготовного Комітету для СКВУ п. Микола Плавюк.

Справа СКВУ

Про теперішній стан підготови Світового Конґресу Вільних Українців, що має відбутися від неділі 12-го листопада до неділі 18-го листопада ц. р. в Ню Йорку інформував коротко секретар Підготовного Комітету для СКВУ ред. Іґнат Білинський, подаючи в наслід останніх нарад Підготовного Комітету, що відбулися з кінцем липня в Монтреалі. Тексти усіх програмових матеріялів були узгіднені вже раніше та розіслані передбаченим учасникам СКВУ для дальших завваг і пропозицій. Цілий ряд цих завваг уже надіслано до Програмової Комісії в Вінніпеґу і їх тепер розглядає Редакційна Підкомісія. На нарадах в Монтреалі узгіднено що проєкт статуту для постійного діючого Секретаріяту СКВУ та справу запланованої з нагоди СКВУ великої української маніфестації в Медісон Сквер Гарден. Проєкт статуту для Секретаріяту вже розіслано передбаченим учасникам СКВУ для дальшого узгіднення.

На поважні труднощі натрапляла досі справа запланованої маніфестації і на нарадах в Монтреалі її остаточно узгіднено так само компромісово, як компромісово узгіднювано і всі інші справи, зв'язані із СКВУ. Із потребою та доцільністю такої маніфестації всі погоджувалися, а труднощі виникали тільки щодо її характеру та українських промовців, що мали б на цій маніфестації виступати. Остаточно вирішено, що маніфестація, як і сам СКВУ, має взаємність до 50-річчя Великої Української Національної Революції. Поробленo заходи, щоб під час цієї маніфестації виступили з промовами представники урядів ЗДА і Канади. Коли ж мова про українських промовців, їх буде чотирьох: двох від середовищ, що зоступлені в УНРаді, і двох від тих середовищ, що не входять в склад УНРади. Початково пляновано, що українські промовці на маніфестації репрезентувати муть поодинокі етапи українського державного будівництва, але з уваги на те, що цієї справи не можна було узгіднити, вирішено, щоб промовляли репрезентанти діючих сьогодні українських політичних угрупувань. Точна програма маніфестації буде опублікована вже в короткому часі. Вона передбачає: врочисте внесення прапорів українського та всіх країн українського поселення, відспівання гимнів, молитва, відкриття маніфестації, масові мистецькі виступи та виступи промовців. Крім маніфестації, передбачений також конґресовий бенкет з двома промовами, одною в українській і одною в англійській мовах та відповідною мистецькою програмою. Як на маніфестації так і під час бенкету будуть представлені почесні гості та репрезентанти українських поселень з поодиноких країн. Про мистецькі виступи під час маніфестації інформував п. Володимир Бакад, який керує підготовою цих виступів. Про фінансові справи, зв'язані із СКВУ, інформував п. Йосип Лисогір. Про практичні заходи в організаційної підготові СКВУ інформував мґр. Іван Базарко. Деякі застереження до звіту п. Білинського з нарад в Монтреалі мав п. Антін Батюк. Становище українців в Канаді з'ясував п. Микола Плав'юк, запевняючи, що українці Канади візьмуть в СКВУ зорганізовану і масову участь. Він також інформував, що з багатьох країн уже наспіли до Програмової Комісії зголошення участи в СКВУ, як і заваги до програмових матеріялів. Велике зацікавлення СКВУ виявили й „люди з тамтого боку", що приїздили на всесвітню виставку в Монтреалю. М. Плав'юк переконаний, що після десятьох років практичної підготови першого Світового Конґресу Вільних Українців, цей Конґрес відбудеться найбільш величаво з найбільшою користю для української визвольної справи і для дальшого розвитку українських поселень у вільних країнах світу.

Консолідаційні заходи

Черговою справою, що мала найбільшу увагу на цих нарадах Екзекутиви УККА, була справа консолідаційних заходів, що їх робив УККА після останнього Конґресу, в результаті якого деякі наші громадські установи і організації, між ними Організація Державного Відродження України (ОДВУ), відмовилися від участи в керівних органах УККА, об'єднавшися в Комітет Громадської Єдности. Після Конґресу, Екзекутива УККА покликала окрему Консолідаційну Комісію з п. Йосипом Лисогором на чолі, яка й робила заходи для повернення тих організацій до керівних органів УККА. Учасником п'ятничних нарад був переданий звіт з цих заходів та копії переписки Комісії з Комітетом Громадської Єдности, що його очолює п. Ярослав Гайвас.

Причиною дебат у цій справі були вступні заваги двох членів Екзекутиви УККА, проф. д-ра Петра Стерчa, який репрезентує Асоціяцію українських університетських професорів, та д-ра Степана Ворoха, який репрезентує Українське Лікарське Товариство Північної Америки. Вони поінформували, що минулого тижня КҐЕ за підписом д-ра Сендзіка вислав повідомлення про те, що цей Комітет рішив не вважати себе більше складовою частиною УККА та скликає

(Закінчення на стор. 6-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сполоскування мізку

Мишиґенський губернатор Джордж Ромні займав спершу критичне становище супроти політики президента Джансона у Південному В'єтнамі, однак, відвідавши в 1965 році ту країну, заявив після свого повороту до ЗДА, що американська збройна інтервенція є там „морально оправданою і необхідною". Минулого ж тижня він відкликав це своє становище, подавши за причину тієї зміни „сполоскання мізку", що його нібито перевели над ним у Південному В'єтнамі „не тільки генерали, але також дипломатичний корпус". Внаслідок цього, — заявив він, — „я вже не думаю, що нам треба було вплутуватись у Південний В'єтнам, щоб припинити комуністичну аґресію в Південно-Східній Азії і перешкодити комуністичному Китаєві заволодіти тим обширом".

Ця заява губернатора Джорджа Ромні спричинила гостру реакцію збоку всієї преси, як прихильної, так і неприхильної до політики президента Джансона. Ні один видатний американський політик з будь - котрої партії не підтримав його. Джордж Ромні їздив до В'єтнаму в гурті 10-ох губернаторів — і всі вони заперечили його твердження щодо „сполоскання мізку". Тодішній амбасадор ЗДА у Сайґоні, Генрі Кебот Ладж, що був за урядування Д. Д. Айзенгавера амбасадором в ОН, а згодом кандидатом на віце - президента, заявив, що він „ніколи у своєму житті не старався нікому сполоскувати мізку". З численних коментарів на цю тему найбільш промовистою була заввага голови республіканської організації в стейті Айова Роберта Рея: „Це не звучить добре, що особа його (Ромні) калібру може підлягати сполосканню мізку". Коли ж тепер Джордж Ромні твердить, що ввесь американський нарід підлягає сполоскуванню мізків, бо Уряд не каже всієї правди про війну у В'єтнамі, то цим він доказує тільки, що не знає різниці між дезінформацією і „сполоскуванням мізку". За теорією совєтського психолога Павлова, який переводив свої експерименти на собаках, таке „сполоскування" може мати вплив лише на людину малограмотну, нерішучу, м'яку, безхарактерну, без ясно викристалізуваного світогляду. Очевидно, що до такої категорії не може включати себе ніякий державний муж.

Але цей виступ губернатора Джорджа Ромні цікавий не тільки нещасливим, невдатним словесним зворотом, що його можна пояснити, як „ляпсус лінґве" — словесною помилкою, обмовкою. Хоч кожний поважний діяч - політик повинен уважати на свій „язик", щоб йому не виховзнулось будь-яке невідповідне слово, в даному випадку куди важливішим є політичний зміст нового становища мишиґенського губернатора. Він заторкнув принципову справу — якою має бути закордонна політика Америки у відношенні до комунізму, не як до ідеї, а як до реального аґресивно - імперіялістичного гону Москви чи Пейпінґу.

Після другої світової війни постали дві концепції цієї політики: визволення та стримування. Одної чи другої політики трималися всі президенти від Трумана почерез Айзенгавера і Кеннеді на Джансоні кінчаючи. На базі тих концепцій створено всі колективні і двосторонні американські військово - політичні договори. Цей „інтернаціоналізм" американської закордонної політики на відміну від ізоляціонізму минулого сторіччя базується не на якомусь імлистому братолюбії та філянтропії, а на свідомості, що комуністична аґресія однаково в Атлантійському, як і Тихоокеанському обширі, однаково на европейському, як і на південно-азійському суходолі погрожує кровному інтересові Америки, погрожує її власній безпеці.

Відкидаючи не тільки теорію „визволення", але й практику „стримування", треба подати якусь іншу концепцію. Джордж Ромні цього не робить. Тому слушно відомий публіцист Дейвід Лоренс запитує у синдикованій статті Джорджа Ромні, що зробив би він на місці Джансона тому три роки і що сказав би, якби комуністи захопили ввесь південь Азії. Не штука критикувати заднім розумом, не вдумавшись у ситуацію, в якій треба негайно приймати рішення, і ніякий державний муж не всилі передбачити на 100%, як розвинуться події.

Можна критикувати спосіб ведення війни проти комуністів у В'єтнамі. Але не можна заперечувати самого принципу, що ЗДА повинні дотримувати вірність підписаним договорам і протиставитись комуністичній аґресії. Джордж Ромні, який після своєї світлої перемоги у виборах на губернатора в стейті Мишиґен став одним із найперших потенціяльних кандидатів Республіканської партії у президентських виборах в 1968 році — у великій мірі підірвав довір'я своїх прихильників до своєї здатности керувати такою великодержавою, якою є Америка.

М. Мельник

МОДЕРНІ МЕТОДИ І ТРАДИЦІЙНА ПОЛІТИКА

Не довіряйте росіянам навіть коли вони несуть дари.

(1)

За царських часів росіяни пробували ліквідувати українську націю переважно силою. Вони забороняли українську мову в школах, забороняли друкувати по - українськи і навіть імпортувати українські книжки. Тепер, зокрема після війни, ситуація радикально змінилась. Запрягши ідеологію „інтернаціонального" комунізму на службу тієї самої національної політики, росіяни стосують для ліквідації української нації цілком інші методи — модерні, психологічні і навіть, можна сказати, тонкі.

В основу цих метод ліг принцип: русифікувати не силою, а так, щоб викликати серед населення якнайменший опір.

Для цієї цілі підтримується фікцію української держави. Для адміністрації України підбирається не тільки росіян, але й українських квіслінґів та яничар. У початкових і середніх школах, навіть на деяких факультетах університетів вчать по - українськи. Друкується маса українських газет і книжок, можна навіть писати про любов до рідної мови і батьківщини. Сьогодні в Україні можна вільно танцювати гопака й співати народних пісень. Виходить історичний журнал, в якому можна писати про славні подвиги наших предків, і т. д. Таким чином зліквідовано багато причин, що звичайно підсилюють серед населення національний спротив.

Замість забороняти українську мову, російські націонал - комуністи придумали щось куди хитріше: свободу для всіх мов. Впроваджування української мови як державної мови в Україні було б, мовляв, насильством, було б проти індивідуальної свободи. Цей принцип стосується і до адміністрації і до економіки та шкіл. Таким чином в дійсності режим проводить у життя двомовність, сподіваючись, що поволі, під тиском політичним, культурним і економічним російська мова, зустрічаючи мінімальний опір серед населення, остаточно візьме верх.

Багато людей на еміґрації пильно слідкують за тим, чи під мовним оглядом можна завважити в Україні якийсь поступ. Очевидно, це надзвичайно важлива річ, але це ще далеко не все. Важливим також є й те, про що тією українською мовою можна говорити. Ось кілька основних прикладів:

Історики української літератури можуть писати навіть і про любов до своєї країни, але вони мусять або цілком опускати, або злагіднювати чи просто фальшувати всі моменти, коли наші письменники чи поети виразно виступали проти Росії. Про інші постаті або не згадується, або зараховується їх у категорію „буржуазних націоналістів", тобто в категорію найбільших ворогів українського народу. Так вчать дітей і в школі.

Мабуть, найбільше фальшувань пророблено в історії України. Їх робили й роблять не тільки пропаґандисти, але й відомі академіки, що стоять на службі імперіяльної політики. Найбільш маркантні факти нам відомі. Не Україна, а Росія і Білорусь є спадкоємцями старої України - Руси. Та це навіть і це тільки формальна теорія, бо в дійсності — якраз завдяки тим широковідомим російським історикам — тут і там виходить так, що головним спадкоємцем Київської Руси є сучасна Росія. Візьміть будь-який з підручників історії Росії англійською мовою.

Хмельницький — це вже справа начебто цілком „очевидна" — підписав з Москвою не договір, а унію. Всі конфлікти між Москвою-Росією і Україною або злагіднюються, або цілком перекручуються, або усуваються. Були часи — і то недавно, — коли вони навіть твердили, що Україна ніколи в дійсності не була в колоніяльній залежності від Москви-Росії.

В той же час українцям вільно лаяти поляків, турків чи хоч кого іншого. Як і в літературі, цілий ряд великих українських постатей минулого це або зрадники або буржуазно - націоналістичні вороги українського народу. Нічого навіть приблизно подібного немає ані в історії Росії, ані в історії сателітних країн. Це й є „історія" нашої країни, що її українською мовою вчать усіх українських дітей. Це теж спроба встановити історичні претенсії для „об'єднання" всієї Руси.

Остаточна ціль — „з'єднати" всі народи Совєтського Союзу, бо, мовляв, солідарність робітників сильніша за національні різниці. Тільки вислід такий самий як за царів: єдина неділима.

Такого роду методи і спосіб думання російських націонал - комуністів не тяжко удокументувати.

Почнім з промови Хрущова, цитованої у збірнику статтей за редакцією О. І. Білецького та М. К. Гудзія п. н. „Російсько - українське літературне єднання", Київ, 1953 р.: „Бути в дружбі з великим російським народом, це означає йти в перших рядах найпроґресивнішого руху народів — за знищення капіталістичного рабства. Дружба з великим російським народом — це переможний рух вперед шляхом проґресу, шляхом до комунізму... Той, хто бореться проти дружби українського і російського народів, той бореться проти вчення Леніна-Сталіна. Той, хто бореться проти дружби російського і українського народів — той бореться проти побудови комунізму..."

(Закінчення буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЗМУШУЮТЬ ВИВЧАТИ РОСІЙСЬКУ МОВУ

Із допису - заклику читача українськомовної газети у Варшаві „Наше Слово", в числі 31, стало відомо, що дедалі більше в „пунктах" вивчення української мови, як і в українських школах у Польщі, дітей змушують вивчати, поруч із українською — російську мову.

Один із читачів пише: „Батьки, на вас лежить відповідальність за виховання своїх дітей. Не вірте, що вивчення двох мов більше — української і російської — перевантажить можливості учня! Адже відомості кожної з мов будуть себе доповнювати".

У світлі цього ствердження вимушуваної від українських дітей у Польщі штучної вже не двомовности, а тримовности, стає зрозумілим, чому так часто посилають із Польщі до Києва групи молодих учителів - українців: підучуючи там українську мову, вони мусять одночасно вивчати й російську, щоб потім накидати її українським дітям.

В названому числі „Нашого Слова" зазначено, що у справі творення „пунктів" вивчення української мови „наша меншість у Польщі не вміє використовувати всі права, дані Конституцією". Та нові вимоги щодо вивчення російської мови, як і відчутні утиски збоку польського населення — все призводить до такого стану, що „декотрі пункти навчання української мови можуть бути закриті, якщо після відходу восьмиклясників інші не прийдуть на їх місце... Зараз рідко чується українська мова серед молодих людей", — стверджує „Наше Слово", не входячи в причини такого ганебного стану.

З іншого листа в цитованій газеті довідуємось, що вчителі в „пунктах" вивчення української мови не одержують платні, якщо місцевий гурток Українського Суспільно - Культурного Товариства не має фондів, щоб оплачувати їхню працю. В той час, як в Америці видано чимало українських підручників (дуже нерівної якости), українці у Польщі не мають власних шкільних підручників, або ж виходить їх занадто мала кількість, бо „Наше Слово" наводить такий приклад з одного міста в Польщі: „Найбільшу нашу трудність у вивченні рідної мови становить відсутність будь - яких підручників. Ми зверталися з проханням допомогти нам придбати потрібні книжки до представника ГП УСКТ і редактора А. Гошовського, і маємо надію, що вони нам допоможуть. Досі ми користуємося „Українським календарем", який є для нас букварем".

Справді добра нагода для культурного обміну між українцями в Америці і українцями в Польщі у справі рідного шкільництва! Але ця нагода існує більше в теорії, ніж на практиці — дотепер туди можна було посилати лише гроші для закупівлі шкільного приладдя, лавок, столів тощо. Зате „столиця УССР" сама набивається із своїм „культобміном": спершу звідти пропонували українцям у Польщі совєтські підручники, а тепер ще й російську мову, якої не бажають вивчати й самі поляки.

Ще раз нагадуємо, що 1968-й рік ОН з ЮНЕСКО проголосили „Роком людських прав". Ми повинні з усіх країн вільного світу піднести голос в обороні людських прав не тільки поневоленого імперіялістично-шовіністичною Москвою українського народу в УССР та в в цілій імперії, але й в обороні людських прав, особливо в ділянці рідної культури, українців у країнах, сателітах Москви.

(лп)

У Києві загинув „борець з бандерівцями на території західніх областей України"

„24 серпня о 13 годині 30 хвилин лихоманка тривоги вдарила по невидимих нервах телефонних кабелів: — Особливо небезпечний злочинець, захопивши вантажний автомобіль, наближається до Києва. Злочинець, за попередніми даними, сам править машиною. Він озброєний напівавтоматичним карабіном і має при собі не менше 30 набоїв..."

Київська газета „Молодь України" з 1-го вересня 1967 р. повідомила далі, що міліція — „люди в синіх мундирах", оточила Київ, щоб не допустити того авта в місто. Між ними був і орденоносний старший ляйтенант міліції Яків Лобко, який „пройшов славний шлях Юнаком воював, захищаючи рідну землю від фашистів. Після війни боровся з бандерівцями на території західніх областей України. Не раз дивився смерті в вічі, але вона щоразу відступала, і три рани, три спроби косої здолати Якова Лобка закінчились його перемогою".

Однак, того 24-го серпня 1967 р. втікач, про якого газета докладніше не повідомляє, змагаючись у перегонах з мотоциклом міліціонера, забив Якова Лобка і ще когось, не названого: „Злочинець вистрибує з кабіни, стріляє, майже не прицілюючись. Злочинець оббігає автомобіль спереду і повертає праворуч, щоб знайти шлях до порятунку. Наперeріз йому кидається Лобко. Лунають постріли. Старший ляйтенант міліції падає, мов підтятий, а бандит, поранений в ногу, залишаючи за собою кривавий слід, знову поспішає до машини, щоб їхати далі. Злочинець далеко не втік. Спробував сховатись на Теличці. Підоспілі міліцейські наряди швидко знайшли його і обеззброїли. Тільки сім набоїв устиг використати злочинець. П'ять з них влучили у двох людей і виявилися смертельними."

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ПИТИ ЧИ НЕ ПИТИ?

Боротьба з алькоголізмом — справа стара, як світ. На жаль, у наші часи вона мало успішна. Поборюючи алькоголізм, люди часами вдаються в екстреми і засуджують алькоголь у всіх його формах і при всяких нагодах. Це широка тема, і дискусія над нею затягнулася б у безконечність. Щоб внести якусь ясність, треба ствердити, що алькоголізм важка, поважна недуга і треба всіма медичними засобами, громадським втручанням, родинним вихованням і т. д. запобігати цьому явищу, боротися з ним.

Але чимало фармакологів, себто фахівців з ділянки медицини, що досліджує діяння ліків на людський організм, вважають, що алькоголь у певному вигляді, зокрема у вигляді вина, може бути корисним для лікування деяких недомагань у людей старшого віку. Щоб не бути голословним, згадаємо таких фахівців, як професори Каліфорнійського університету Ч. Ліек та С. Лючія, які твердять, що ряд старечих недомагань можуть бути усунені з поміччю вина.

Отже, якщо молоді люди мусять стояти чимдалі від усяких видів алькоголю, то у старшому віці вино у певній кількості може стати добрим приятелем.

Вино, як старий і випробуваний „транквілізуючий" засіб, безперечно діє заспокоююче на нервову систему, яка у старшому віці іноді вимагає засобів, що в свою чергу часто завдають більше шкоди, як невеликий келих вина. Воно розпружує старшу людину перед споживанням їжі, збуджує апетит, відсутній у старшому віці, заспокоює болі і спазми шлункового тракту, пожвавлює фізіологічний рух кишок. Воно також дещо обнижує тиснення крови, розпружуючи периферійні судини і пожвавлюючи кровобіг. Воно також дещо розв'язує язика звичайно мовчазному дідусеві, щоб він з усміхом поговорив собі із своєю бабусею при столі...

Отже, для старших людей стоїть питання: не пити чи пити час від часу алькоголь у якійсь легкій формі, а як пити, то скільки і чого саме.

Добре виноградне вино з малим відсотком алькоголю, споживане не пляшками і шклянками, а звичайною чаркою, одною на раз, для багатьох старших людей може принести більше користи і заспокоєння, як хемічні таблети, діяння яких на організм людей у старшому віці не завжди відоме. Очевидно, це стосується до осіб, які не мають серцевих недуг, цукриці і т. д., отже не мають виразної заборони лікаря споживати алькоголь у будь-якому вигляді.

КРОВ ІЗ НОСА

Кровотеча з носа — це явище звичайне в кожному віці людини, серед молодих і старих. Його лікують не так давніми, як знахурськими способами: прикладанням холодного компресу на шию, перев'язуванням руки і т. д.

Часто кровотечу з носа вважають за „нормальне явище", яке іноді навіть „помагає", наприклад, коли болить голова.

Це правда, що у більшості випадків кров із носа — це лише наслідок місцевого подразнення, застуди, інфекції, роздряпаної ранки тощо. Але це саме явище може бути симптомом поважної хвороби. Сюди входять не тільки місцеві нарости, як поліпи або й злоякісні опухи, але й поширеніші недуги, як високе тиснення крови, або т. зв. гіпертонія, недуги крови, що виявляються в обмеженій силі зціплення крови, навіть недуги печінки, що внаслідок певних забурень обнижують зціплення.

Немає нічого дивного в тому, що кровотеча, яка триває годинами, заспокоює болі голови у людини з високим тиском крови. Коли така людина втратить з півлітра або й більше крови, кров'яне тиснення у неї обнижується і голова перестає боліти. Двісті років тому цирульники так і „лікували" людей від болю голови. Тепер докладна перевірка і лікування цього тиску не тільки усуває болі голови, але й не допускає до багатьох поважних комплікацій, включно з втратою крови внаслідок кровотечі. Перевірка стану крови — це необхідність при частих кровотечах, бо кров із носа може іноді бути першим симптомом поважної недуги, який алярмує людину, щоб негайно ішла вона до лікаря.

У більшості випадків місце кровотечі на середній стінці носа недалеко носового отвору. Тампонада звичайною газою з притисненням її до стінки носа звичайно зупиняє кров. Але часто кровотеча вимагає втручання лікарської руки включно із випаленням кривавлячої б'ючки.

НА ВИСТАВЦІ КВІТІВ У ЧЕРНІГОВІ „КОРОЛЕВОЮ КВІТІВ" ОБРАЛИ „ГВОЗДИКУ КОЦЮБИНСЬКОГО"

Київ. — Понад півсторіччя тому Михайло Коцюбинський перебував на казкової краси острові Капрі в Італії. Повертаючись в Україну, письменник взяв із собою на згадку різні місцеві вироби, мушлі тощо, в тому і червону італійську гвоздику, яка йому особливо сподобалась. Віз, очевидно, з землею, бо в м. Чернігові посадив її у своєму садку. Звідти, з городу Михайла Коцюбинського, „італійка", відома тепер як „гвоздика Коцюбинського", розійшлась по всій Україні. „Літературна Україна" з 29 серпня повідомила: „Славиться Чернігів своїм барвистим убранням: квіти заполонили все місто. Яких тільки див природи тут не побачиш! Та на традиційній виставці королевою одностайно обрано єдину квітку — „Гвоздику Коцюбинського".

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(51)

Їхали хлопці на конях, проїжджали хуторами Людвищ. А назустріч великий гурт селян.

— Звідки і куди?

— Та ось там позакопували. Тепер додому. Завітайте до нас!

— Нам ніколи. Може іншим разом. А все ж, що ви закопали?

— Та німців із десяток. Це наші хлопці цокнули їх на шляху. Кажуть, ніби — Вихор. Хотіли нашої землі? А ми дамо. Кажуть, у Крем'янці вивозять нашу землю аж у вагонах. А ми їм тут дали. Повну горлянку. Їжте...

Група селян пішла. Хтось із молодших затягнув: „Ой, з-за го-о-о-ри, кам'яно-о-о-ї"...

Ніби піснею шукали втрачених років, століть. Гурт віддалявся, але луну ще було чути: „ой, верніться, літа молодії"...

І вони відчували, що до них щось повертається. Воно росло в них під грудьми роками, поколіннями. Воно обливалося болем, тугою, потом, вкривалося мозолями, мохом, немов на тих хрестах, що на кладовищі стоять над прадідами. Його пригнічували, в'язали ланцюгами, бичували канчуками, душили по тюрмах. А воно росло. А воно поверталося.

Воля!

Вони знали, що до неї ще далеко. Що за неї треба буде ще багато платити, що може на їхньому віку їм її не бачити. Але вони вперті, вони почекають...

„Ой, верніться, літа мої, хоч до мене в гості"... — неслася луна.

Їм можна цю волю хоч погостити. І якою ціною не було б — засіяти нею душу дітей, немовлят і тих, що ще народяться.

Як їхали хлопці дібровами понад шляхом — у сторону Дедеркал чути було далеке та-такання кулеметів, у сторону Шумська видно червону заграву, а понад угорськими лісами весняний обрій прорізували ракети.

Хлопці їхали серед весняної пісні.

СМЕРТЬ

15 травня 1943.

Кажуть старі люди, що бувають різні смерті: коротка смерть, довга, легка і важка, з муками і без них, нагла і протяжна, зі сповіддю і причастям, а часами без — несподівана або сповіщена... На війні і в революції це дуже просто: шах-мах — і нема.

Але старий Денис із Обичів думає інакше. Він в Обичах біля монастиря крутився, ні одної вечірні, літургії і взагалі ніякої служби не пропустив, коли там помічником садівника працював. Святе Письмо частенько читав, навіть писати вмів. Оце недавно свою власну проклямацію написав і повісив — одну на дверях школи, а одну під дзвіницею. Хотів був прочитати на церковних сходах всьому народові, але священик заборонив. Це ж святе місце, як тут про „бити німця" горлати, казав. Денис не піддавався і нарешті їх дяк погодив на тому, щоб повісив під дзвіницею. Священик, на думку старого Дениса, не революційна душа, але все ж таки проклямацію прочитав, а Денисові сказав, що уложена вона шляхетним серцем, тільки м'який знак в одному місці стоїть навиворіт...

Отже, старий Денис думає про смерть інакше. Він думає просто: є смерть заслужена, є сумнівна і є незаслужена... Заслужена — це тоді, як Бог так присудить. Сумнівна — це тоді, як Господь ще не вирішить, а люди таки доконають. А незаслужена — це вже тоді, як ані Милосердний Бог, ані добрі люди не засудять, а чорні супостати, навіяні нечистою силою, заженуть на той світ.

Як би там не було, сперечатися з старим Денисом доволі складна, а до того й невигідна справа: він має десь закопаний кулемет і пару тисяч набоїв. Каже, що знайшов у канаві, підібрав, почистив і десь заховав. Мабуть, закопав, бо внуки вже шукали і не знайшли. Проміняю, сказав, на таку тарахкавку, що її під рукою носити можна, бо кулемет для нього заважкий. Хоче „фінку"...

Торг у торг, і на другий день виміняли в дядька Дениса кулемет за короткого кріса. Кривився дещо, але потім рішив, що й таким можна підстрілити німця. Але набоїв дві сотні собі залишив. Бож хто його знає, як довго революція протягнеться...

А як уже хлопці збиралися їхати — пригадав їм, щоб пам'ятали „про всі сорти смерти". І щоб добре доглядали кулемета.

*

А заслужена й незаслужена, можливо й сумнівна смерть уже котилася селами, полями, балками...

Ще минулого місяця почали горіти села. Першим на Крем'янеччині, яке впало жертвою німецького садизму, було село Молотьків. Не без вини були й хлопці Яворенка із його ФУР.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1967 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

4.

Звіт головного касира Івана Кокольського

(Продовження)

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ за 1966 р.

ГОТІВКА:

Готівка з кінцем грудня 1965 року була	$ 203.149.41
За час від 1-го січня до 31 грудня деповоназо	6.912.007.05
Відсотки з банків	1,554.33
Разом	$ 7,116,710.79
За час від 1 січня до 31 грудня 1965 р. виплачено	6,802,434.91
Готівка з кінцем 31-го грудня 1966 р. остається	$ 314,275.88

МОРҐЕДЖІ:

З кінцем грудня 1965 р. було на морґеджах інвестовано	$ 8,516,455.20
В 1966 році інвестовано в морґеджах	1,265,537.47
Разом	$ 9,781,992.67
В 1966 році сплачено морґеджів	1,045,805.82
З кінцем 1966 року остає на морґеджах	8,736,186.85

БОНДИ

З кінцем 1965 року було інвестовано в бондах	$21,200,198.87
В 1966 році закуплено бондів	1,940,557.28
В 1966 р. підвищено вартість інвестицій в бондах	2,385.19
В 1966 р. була надвишка на проданих і сплачених бондах	100.10
Разом	$23,143,241.44
В 1966 році сплачено і продано бондів на суму	1,098.093.48
В 1966 р. обнижено вартість інвестицій в бондах	7,674.42
На 31 грудня 1966 р. остає на бондах і стаках	$22,037.473.54

ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ

З кінцем 1965 року було на членських позичках	$ 483,659.62
В 1966 році видано нові позички	82,948.71
В 1966 р. перенесено залеглі платні відсотки від позичок	18,998.81
Разом	$ 585,607.14
В 1966 році сплачено позичок на суму	80,789.90
В 1966 р. перенесено позичок до грош. зворотів	18,998.81
На 31 грудня 1966 р. остається на 2,083 позичках	$ 485,818.43

РЕАЛЬНОСТІ

На 31 грудня 1965 було інвестицій на реальностях	$ 556.250.62
В 1966 р. інвестовано на реальностях в Кергонксоні, Н.Й.	17,193.02
Разом	$ 573,443.64
Обнижено вартість інвестицій в реальностях	19,181.09
На 31 грудня 1966 остає на реальностях	$ 554,262.55
Реальності в Джерзі Сиш, Н.Дж.	48,000.00
Реальності в Кергонксоні, Н.Й., „Союзівка"	506,262.55
Разом	$ 554,262.55

ДРУКАРНЯ

На 31 грудня 1965 було інвестовано в машинах	$ 25,741.26
В 1966 р. закуплено машин в друкарні	8,206.37
Разом	$ 33,947.63
В 1966 р. обнижено вартість машин в друкарні	2,440.34
На 31 грудня 1966 остає на машинах сума	$ 31,507.29

ПОТОРЕННЯ

В 1966 р. збільшено інвестиції в морґеджах	$ 219,731.65
В 1966 р. збільшено інвестиції в бондах	837,274.67
В 1966 р. збільшено позички на чл. грамотах	2,158.81
В 1966 р. збільшено інвестиції в готівці	111,126.47
В 1966 р. збільшено інвестиції друкарні	5,766.03
Разом	$ 1,176,057.63
В 1966 р. зменшено інвестиції в реальності	1,988.07

ЗІСТАВЛЕННЯ

В 1966 р. збільшено інвестиції в морґеджах і т.п.	$ 1,176,057.63
В 1966 р. зменшено інвестиції в реальностях	1,988.07
На 31 грудня 1966 р. збільшено майно УНС	$ 1,174,069.56

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА УНС

Загальне майно на 31 грудня 1966 р.	$32,159,524.54

АКТИВИ НЕ ВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАЙНА УНС

Відсотки від бондів платні в 1967	$230,574.89	
Відсотки від морґеджів платні в 1967	45,976.60	
Відсотки від членських позичок платні в 1967 р.	8,437.13	
Разом		$ 284,988.62
Залеглі місячні вкладки з Відділів платні на 31 грудня 1966	$ 20,278.62	
Залеглі місячні вкладки від членів платні до посмертних фондів	24,499.76	
Залеглі вкладки від акцидентового обезпечення	211.50	
Разом залеглі вкладки платні 31-го грудня 1966 р.		$ 44,989.88
Разом невтягнені активи		$32,489,503.04
Менше книжкова вартість реальностей в Кергонксоні, Н.Й.	$506,262.55	
Менше обниження вартости машин в друкарні	24,401.29	
Разом обниження активів		$ 530,663.84
Разом майно по відтягненні непризнаних активів		$31,958,839.20

ПАСИВИ, СПЕЦІЯЛЬНІ РЕЗЕРВИ ТА ІНШІ ФОНДИ

Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення членських грамот	$22,473,739.00
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення акцидентових грамот	1,730.00
Невиплачені посмертні запомоги, ендавмент і т.п.	118,522.89
Дивіденда для членів платна в 1967 році	383,000.00
Вкладки вплачені згори на 1967 рік	429,207.78
Невиплачені нагороди за нових членів	19,956.00
Невиплачені нагороди лікарям і т. п.	3,192.62
Федеральні і стейтові податки за помічні сили	34,908.00
Надвишка відсотків при інвестиціях	178.86
Податки платні на морґеджових інвестиціях (запорука)	5,310.56
Запорука на обниження вартости інвестицій в заграничних інвестиціях	99,232.11
Невиплачені рахунки друкарні і книгарні, папір і т. п.	11,182.84
Резерва на забезпечення інвестицій в бондах	217,272.51
Передплата „Свободи" заплачена згори	12,894.77
Сирітський фонд (сирітські частини і платні відсотки)	123,025.68
Разом обдовження	$23,933,353.62
Надвишка резерви і інших фондів	8,025,485.58
Разом	$31,958,839.20

ОЦІНКА ГРАМОТ З КІНЦЕМ 31-го ГРУДНЯ 1966 РОКУ

Признані активи	$31,958,839.20
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпеку грамот	$22,473,739.00
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпеку акцидентового забезпечення	1,730.00
Не виплачено посмертні запомоги, ендавмент, диденда і інші зобов'язання	1,457,884.62
Разом обдовження	$23.933,353.62
Надвишка резерви і інших фондів	8,025,485.58
Разом	$31,958,839.20
Оцінка грамот в обох департаментах	133.53%
Смертність в обох департаментах	59.2 %
Відсотки від інвестицій в усіх фондах	4.09%

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ОБОХ ДЕПАРТАМЕНТІВ

З кінцем 31 грудня 1965 р. остало невиплачених посмертних запомог	51	$ 33,248.02
Від 1 січня до 31 грудня 1966 р. померло	803	615,899.91
Разом	854	$649,147.93
Від 1 січня до 31 грудня 1966 р. виплачено посмертних запомог	782	598,494.38
Остає	71	$ 50,153.55
Уневажнено	7	6,500.00
Полагоджено компромісово		400.00
Остає невиплачених посмертних запомог	64	$ 43,253.55

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОДВІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В 1966 році померло	4	4,000.00
Посмертних запомог виплачено в 1966 р.	4	4,000.00

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО

В 1966 році виплачено	$ 44,649.68

ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ В ГОТІВЦІ (ЕНДАВМЕНТ)

З кінцем 31 грудня 1965 р. остало невиплачених ендавмент	$ 68,099.27
В 1966 р. доспіли нові ендавмент	593,203.71
Разом	$661,302.98
В 1966 р. виплачено ендавмент	598,745.13
З кінцем 31 грудня 1966 р. остається невиплачених ендавмент	$ 62,557.85

ЗІСТАВЛЕННЯ ФОНДІВ

	1966	1965	Збільшено	Зменшено
Посмертні й Адміністраційний фонди	$31,110,052.37	$29,890,036.36	$1,220,016.01	—
Конвенційний фонд	10,502.76	80,491.63	—	69,988.87
Запомоговий фонд	357,196.04	348,749.71	8,446.33	—
Народний фонд	1,920.98	5,914.15	—	3,993.17
Сирітський фонд	139,758.38	131,785.42	7,972.96	
Спеціяльний фонд	418,010.35	424,241.31	—	6,230.96
Фонд Захисту	98,975.28	83,425.07	15,550.21	—
Фонд наглої потреби	23,108.38	20,811.33	2,297.05	—
Разом	$32,159,524.54	$30,985,454.98	$1,254,282.56	$80,213.00

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА

Майно з кінцем 1966 року остає	$32,159,524.54
Майно з кінцем 1965 року було	30,985,454.98
В 1966 році збільшено майно УНСоюзу	$ 1,174.069.56

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:			СТАН ДОВЖНИЙ:		
Готівка	$ 314,275.88	0.98%	Посмертні й Адміністраційний фонди	$31,110,052.37	96.74%
Морґеджі	8,736,186.85	27.17%	Конвенційний фонд	10,502.76	0.03%
Бонди і стаки	22,037,473.54	68.52%	Запомоговий фонд	357,196.04	1.11%
Позички членам	485,818.43	1.51%	Народний фонд	1,920.98	0.01%
Реальності	554,262.55	1.72%	Сирітський фонд	139,758.38	0.43%
Друкарня	31,507.29	0.10%	Спеціяльний фонд	418,010.35	1.30%
			Фонд Захисту	98,975.28	0.31%
			Фонд наглої потреби	23,108.38	0.07%
Разом	$32,159,524.54	100.00%	Разом	$32,159,524.54	100.00%

Звіт головного касира Івана Кокольського

Минулий 1966 рік в житті УНСоюзу відзначився тим, що до історії вписано 26. Консенцію та деякі зміни в складі Головного Уряду.

Я був одним із тих, що по 20-ох роках праці для УНСоюзу працював в інших урядах, де не мав так великої відповідальности, як маю сьогодні, як член Екзекутиви, головний касир УНСоюзу.

На тих перших річних нарадах Головного Уряду УНСоюзу, хочу висловити щиру подяку за так велику шану та довір'я, якими наділили мене Делеґати 26. Конвенції.

Це є перша зміна урядовця цього уряду на протязі минулого пістоліття, в котрому урядував надзвичайно уміло мій попередник п. Роман Слободян, який відійшов на пенсію як почесний член Головного Уряду.

Від початку мого урядування, то є від 1 липня 1966 р. в Головній Канцелярії УНСоюзу працювала державна контроля з асекураційного департаменту, стейту Ню Джерзі, провірюючи майно УНСоюзу за минулих 3 роки, тобто 1963-1964-1965. Контроля ця тривала 16 тижнів. Звіт їх стверджує добрий фінансовий стан УНСоюзу та подає деякі їх завваги до виконання нашому Головному Урядові.

Друга контроля — це контроля фірми: Ернст енд Ернст, сертіфасд паблік екавнтенс, яка почалася в грудні 1966 р. Вона провіряла майно й діловодство УНСоюзу за рік 1966.

Третя контроля — це контроля нашої Контрольної Комісії УНС., яка відбулася в тижні 17-го квітня 1967 р. за рік 1966.

Мій звіт, як головного касира, не буде багато відрізнятися від звичайних фінансових звітів, бо цифри мають свою мову й розуміння та будуть доказувати стан росту, прибутків, чи, може, й убутків.

Мій річний звіт, який подаю вперше, це загальне зіставлення майна й господарки, а відтак табелі, які виказують точніщим інформативним способом.

Другий книжковий звіт є на 42 сторінки. Він поданий загальною статистикою на підставі вимог стейтів ЗДА і провінцій Канади, де УНСоюз діє і проводить забезпечення своїх членів. Цей звіт був оголошений в органі УНСоюзу — „Свобода" з дня 28 лютого ц. р. ч. 35, підписаний разом під присягою нашцми актюарами, головним предсідником УНС та мною, як касиром УНСоюзу.

ПРИХОДИ

Вплати членських вкладок за членські обезпечення є завжди найбільшою доходовою позицією. В минулому році прибуло вкладок від членів на їх обезпечення на суму $2.639,259.24. В тих вкладках є враховані теж фонди, оплачувані кожним дорослим членом на одній із його грамот. Розподіл фондів є слідуючий: адміністраційний, конвенційний, народний і допомоговий.

До каси УНСоюзу напливають теж приходи з інвестицій. Грошові надвишки з кожного місяця використовуться на закуп вартісних паперів в бондах, на гіпотечні позички, морґеджі, як також на позички членам на підклад їх грамот та на союзові реальності.

Відсотки від бондів

У приходах відсотки від бондів приносять поважну суму гроша. В минулому 1966 році прибуло $798,698.40. Ми не маємо таких інвестицій в бондах, які не давали б відсотків, хоч відсотки в бондових інвестиціях є різно доходові. В минулому році ми закупили бонди із значно вищими відсотками, ніж попередніх років. Причиною була недостача готівки на світовому ринку, а головно на біржі в Ню Йорку.

Відсотки від морґеджів

Гіпотечні, морґеджові інвестиції за рік 1966 дали прихід із відсотків на суму $463,097.42. В минулому роц було найбільше запотребувань серед нашого членства, українських інституцій та громад на морґеджові позички. Причина — теж здержання випуску гроша на світовому ринку. З початком 1966 р. інвестиції в морґеджах виносили $8.516,45520.

Впродовж 1966 р. сплачено морґеджових позичок на суму $1.045,805.82. В тому самому часі видано нових морджових позичок на суму 1.140.537.47. Стан чинний виказує, що з кінцем 1966 р. інвестовано в морґеджах $8.736, 186.85.

Відсотки від членських позичок

Прихід із відсотків від членських позичок на підклад їх грамот виносить вуму $18,998.81. На протязі 1966 р. сплачено позичок в сумі $80,789.90, а видано нових позичок на суму $82,948.71. Стан чинний виказує, що з кінцем 1966 р. позичок на членських грамотах було $485,818.43.

Відсотки від банків

Відсоткові приходи з готівки, ульокованої в банках становили суму $1,554.33. В банках не держиться великої готівки, вкладається її радше з принципу.

Відсотки від стаків (шерів)

Відсотки від стаків виносять $1,306.25. Наші стаки, це готівка, вложена в наші щадничі інституції, як Юкрейнісн Сейвінґс енд Льон Асошісйшенс". Ці вклади робиться теж з принципу.

ся теж з принципу. Загальна сума таких уділів виносить $30.000.00.

Приходи від реальностей

Приходи від реальностей, це: чинш із власного дому в Джерзі Сити, Н. Дж. за канцелярії на суму 24,000.00. Прихід з реальности „Союзівка" в Кергонксон, Н. Й. виносив $290,119.95. Разом приходи з реальностей виносять $314,119.95. Приходи й розходи інвестицій на реальностях є подані в табелях на іншому місці цього звіту.

Далі, у фінансовому звіті є ще інші позиції приходів. Це приходи з друкарні й книгарні, які виносять суму $306,386.76.

Переноси, вплати, звороти й пожертви вписано до приходів в сумі $64,377.26.

Загальний прихід в сумі $4.588.799.61 за рік 1966 разом із перенесеною сумою $30.985,454 98, яка осталася з кінцем 31-го грудня 1965 року, дає суму до перенесення $35.574,254.59.

Кінцева позиція доходів відноситься до сплат інвестицій в бондах, сплат морґеджів, сплат членських позичок. Далі були обниження вартости в інвестиціях на реальностях, обниження вартости в бондах і обниження вартости друкарських машин.

Сплата бондів	$ 1,097,993.38
Сплата морґеджів	1,045,805 82
Сплата позичок членів	80,789.90
Разом сплачено інвестицій	$ 2,224,589.10
Перенесено на обниження вартости інвестицій реальности	$ 19,181.09
Перенесено на обниження вартости інвестицій бондів	7,674.42
Перенесено на обниження вартости друкарських машин	2,440.34
Разом перенесено на обниження вартости	$ 29,295.85

РОЗХОДИ

Всі розходи виплачуться згідно із приписами статуту УНСоюзу та з фондів, під яку ділянку підпадають виплати членам і спадкоємцям та на видатки адміністраційних і організаційних потреб.

Виготовлені табелі подають точно всі розходи, порівнюючи їх із розходами з 1965 року.

Перша й найбільша частина в розходах — це виплата посмертних запомог, яка дає суму $598,494.38 за 803 відійшовших членів. Рівнож виплачено 4 подвійні виплатиплати забезпечення на суму $4,000.00. Виплачено $598,745.13 за 875 членів, в клясі Ендавмент, які сплатили свої грамоти. Далі, виплачено $180,577.18 готівкою членам, які бажали згрошовити свої грамоти. В минулому році УНСоюз виплатив своїм членам 34-ту річну дивіденду в сумі ф360,701.57. Премія за додаткове обезпечення виносила $13,274.90. Заплата вкладок за дітей, яких родичі померли, булан на суму $1,888.34.

Разом виплачено членам $1,757,681.50.

Інші виплати з посмертного й резервового фондів —

це доплата до коштів 26 Конвенції УНСоюзу на суму	$ 50,297.45
Перенос резерви за суспендованих членів	19,463.80
Виплати на реальностях в Джерзі Ситі	15,194.19
Перенос на обниження вартости інвестицій в бондах	7,473.56
Перенос на обниження вартости реальности в Джерзі Ситі	6,200.00
Відсотки на закуплених бондах	3,570.66
Заплата податків на морґеджових інвестиціях	3,378.10
Перенос резерви при зміні кляс обезпечення	1,295.00
Разом таких виплат було на суму	$ 106,872.76

Загальна сума виплачена з фондів посмертного й резервового була на 1.864,554.26.

Виплати з інших фондів в минулому році були: 1259 членам уділено запомог на їхні потреби й недуги з Запомогового фонду на суму $44,264.00, з Сирітського фонду виплачено разом з відсотками $5,178.46.

Виплати з Народного фонду на допомогу добродійним і культурним організаціям, на курси українознавства при школах, як теж стипендії студентам виносили $15,264.00.

Виплати із Народного Фонду є подано окремим звітом.

Окремою табелею подано також виплати Адміністраційного фонду, які разом дали суму $1.099,868.06. В тій сумі є всі виплати адміністрації, що включає друкарню книгарню „Свобода" і Юкрейнісн Віклі", платня урядовців, службовиків, організаторів, нагороди відділових секретарів, контролю, дозвіл стейтових департаментів та всі інші адміністраційні видатки, разом 44 ділянки.

Кошти 26-ої Конвенції УНС виносили суму 187,820.26. З Конвенційного фонду виплачено $97,635.90. з Адміністраційного $39,886.91, а з Посмертного й Резервового — $50,297.45.

Окремо є подана табеля приходів і розходів реальности Головної Канцелярії в Джерзі Сити враз із звітом. Рівнож є поданий звіт із табелею приходів і розходів Захисту, або, як популярно названо „Союзівка" в Кергоксоні, Н. Й.

Інвестиції

Інвестовано в бондах	$ 1,940,557.28
Інвестовано в морґеджах	1,265,537.47
В позичках членам	82,948.71
Інвестовано в реальностях	17,193.02
Закупено машин до друкарні	8,206.37
Разом інвестовано	$ 3,314,442.85

Готівка

Місячні надвишки, які переноситься з одного місяця на наступний, це лише цифри в книжках тому, що наші Відділи присилають свої місячні рахунки з кінцем кожного місяця, або на початку другого місяця і внаслідок замкнення балянсів з банком, цифри готівки остаються в книжках.

Ця готівка вже є наперед намічена й переноситься на конто інвестицій, як теж на інші конта, де вже не вистачає фондів на виплати. Готівка майже ніколи не застоюється. Коли часом зайдуть якісь перешкоди, гроші скоро інвестуться у вартісних паперах на короткий реченець.

Бонди

Найбільша частина майна УНСоюзу є інвестована в бондах. З днем 31. грудня 1966 р. інвестоване майно УНСоюзу в бондах виносило $22.037,473.54.

Список бондів і їх вартість находяться у книжковому звіті, що розсилається по асекураційних департаментах. Наші бонди є зареєстровані й забезпечені згідно із асекураційними законами. Новонабуті інвестиції в бондах точно провірюється перед купном. Набувається їх в солідних фірмах в порозумінні й за порадою знавців інвестицій відносно їх найкращої оцінки та найвищих доходових відсотків.

Ми виміняли деякі бонди, головно ті, що приносили малий зиск. Продали бонди, що приносили нам 2 3/4% і 3%, а купили нові, що приносять 6-6 1/4 і 6 1/2%.

Гіпотечні позички

Інвестиції в гіпотечних позичках — це друга поважна частина нашого інвестованого майна, бо 31-го грудня 1966 р. в морґеджах було інвестовано $8.736,186.85.

Морґеджі уділяється по докладному провіренні вартости реальности, на правні морґеджові документи, провірені заплати податків і в повному забезпеченні асекурації від вогню та іншого можливого ушкодження реальности.

Морґеджова ділянка фінансового департаменту веде обчислення й повідомлення кожного місяця про заплату відсотків і частини сплати капіталу, згідно із морґеджовими умовами.

(Продовження на стор. 4)

Звіт головного касира Івана Кокольського

(Продовження зі стор. 3)

Стрічаємо спізнення. Не раз треба власникам грозити замкненням морґеджу. Маємо декілька морґеджів, з якими є постійний клопіт для Екзекутиви УНСоюзу. Кожну морґеджову інвестицію трактуємо, як співласники. І тоді, коли довжник не платить податків, чи не оплачує асекурації на забезпечення, ми є примушені покривати такі задоження й уживати відповідних леґальних заходів. Такі випадки не є присмнимии та не є корисними для нашої морґеджової політики.

Членські позички

В позичках на підклад членських грамот інвестовано на день 31-го грудня 1966 р. суму $485,818.43. Нових позичок в 1966 р. видано на суму $82,948.71. Впродовж 1966 р. члени сплатили своїх позичок на суму $80,789.90. Ділянка позичок членом на підклад їх поліс, дає членам змогу використати частину грошової вартости на їх грамотах на малих річних відсотках.

Реальности

Союзівка: Минулий тобто, 1966 рік по замкнені річних рахунків Союзівки, виказав прибуток.

Ця інвестиція є одна із тих, що не є втягнена до загального майна, а є в непризнаних активах.

Баланс приходів, що становлять суму $290,119.95 і розходів в сумі $274,569.74, доказує про великий рух на Союзівці. Популярність цієї оселі в горах Кетскіл, Н. И. щораз то більше притягає наших членів і гостей, старших і молодь на відпочинок та місце зустрічей

Розходи поза ремонтом — це виплата на закуп харчів, обслугу, держання порядку, на мистецькі й культурні виставки, спортові змагання і тим подібне. В згаданій сумі приходу це визначує можливо максимум, а розходи здержується до можливо найменшої суми, яку можна витратити.

Звіт про Союзівку дає докладний образ оселі та заразом в порівнянні із попередніми роками є найкращим покажчиком, чи є можливість про дальший розріст з доходових прибутків.

Головна Канцелярія — приміщення головного будинку УНСоюзу є обмеження в доходах — $24,000.00; це сума із оплати чиншу за ужиття будинку на канцелярії й приміщення для друкарні „Свободи". Це, уважаю, є найдешевше приміщення, що ми могли б уживати для наших урядових потреб. З цього наші виДатки в сумі $15,194.19 покривають всі кошти удержання нашого вже замалого будинку.

Зиск з інвестицій й посмертних фондів

Хоч зиск із загального інвестованого майна приніс нам за минулий рік 4.09% це не є правильне віддзеркалення прибутку від грошей, вложених в інвестиціях посмертних фондів.

Бо за 1966 рік зиск із самих інвестицій посмертних фондів виносив 4.27%.

Подаю порівняння у відсотках загальних доходів із доходами інвестицій посмертних фондів за минулих три роки:

Доходи у %

Рік	Загальні	З посмертних фондів
1966	4.09	4.27
1965	4.08	4.16
1964	3.92	4.09

Відділові секретарі

Наші відділові секретарі та інші відділові урядовці заслуговують на признання за їх спільну працю в громадському і в союзовому організаційному житті. Я маю велике признання для наших секретарів, бо знаю вагу виконування обов'язку секретаря із збіранням та висиланням вплат до Головної Канцелярії УНСоюзу.

Поїздки

Урядові й репрезентаційні поїздки, в яких я брав участь, були в справах організаційних по округах наших відділів. Брав репрезентативну участь на посвяченні Католицької й Православної Катедр у Філядельфії, на крайових конвенціях молодечих організацій, ювілеях відділів УНСоюзу та на відкритті нових народних домів. Був як делеґат на братських конгресах, на Нейшенел Фратернал Конґрес, на якому я був обраний до екзекутивного комітету. Також брав участь в 9-му Конгресі УКК, Культурному Комітеті УНСоюзу та на курсах Українознавства на Союзівці.

Відвідав місцевості: Міннеаполіс, Вілкс Бери, Скрентон, Нюарк, Ню Йорк, Провіденс, Ню Гейвен, Шикаґо і Виленд та Торонто, Канада.

Закінчення

На Конвенції було пропоновано й ухвалено завершити злуку фондів так, як затверджено Забезпеченевим Департаментом Стейту Ню Джерзі.

Як Вам відомо, ми мали 10 різних фондів, кожний із них мав своє конто й свої приходи та розходи. Тпер із-за злуки фондів, праця у фінановому департаменті полегшала.

Злука фондів виглядає так — всі фонди зведено до двох головних фондів, а це: Забезпеченевий і Братський.

До Забезпеченевого Фонту ввійшли: посмертний, адміністраційний, спеціяльний і А.Д.Д. та сирітський.

До Братського Фонду ввійшли: конвенційний, народний і запомоговий, захисту і наглої потреби.

У фінансовому департаменті пороблено зміни в місячних виказах і розметах, що влегшило справу місячних рахунків для відділових секретарів. Це дає змогу дещо приспішити висилку місячних рахунків відділам. Щоб допровадити до ще скорішого виготовлення місячних рахунків, що є можливим, відділи мусять присилати свої рахунки скорше, ніж останнього дня в місяці.

Збличаємося до великих святкувань 75-річчя нашого органу „Свободи" і Українського Народного Союзу.

Я певний, що кожний урядовець і кожний член радіє здобуткам нашої заслуженої Установи й напевно допоможе довершити нашу мету — 100.000 членів.

Сила багатства є в членах, а багатство є для членів і народу, отож здобудьмо 100.000 членів.

Слово кол. головного касира та почесного члена Екзекутиви і Головного Уряду Романа Слободяна

Колишній довголітній головний касир, а тепер, на основі ухвали останньої Конвенції, почесний досмертний член Екзекутиви і Головного уряду Українського Народного Союзу. Роман Слободян, запрошений до слова Головним Предсідником заявив, що згідно з постановою статута він урядував у цім році 6 місяців, тобто від 1-го січня до 30 червня 1966 р. Звіт за час його урядування є включений у звіт головного касираІ. Кокольського, вибраного на цей пост минулою 26-ою Конвенцією, що відбулася в травні 1966 року в місті Шикаґо. Він відповідає за повний зложений ним звіт за 1966 рік. Одначе, якщо будуть порушені справи, що відносяться до ранішої фінансової господарки, п. Слободян радо дасть вияснення та заввага. Він старався помогти вийти новому касирові в його нову позицію, що може ствердити п. Кокольський.

Відтак згадав він свій рівно 50-тирічний шлях віддані служби УНСоюзові й своїй українській спільноті в Америці. Саме п'ятдесят років тому, в вересні 1917 р., він був обраний головним радним українського Народного Союзу й від того часу розпочалася його безперервна праця для УНСоюзу. Після важких перших років і десятиріч УНСоюз розвинувся у велику й багату установу, якої майно перейшло 30 мільйонів доларів і постійно росте дальше. В цьому рості є багато його відданого труду та посвяти. Добро УНСоюзу й надалі є його головно життєвою метою. В міру своїх сил, готовий помагати новообраному касирові в його праці.

Відходячи з посту головного касира йому було невимовно приємно, що ті, з якими йому доводилося працювати, сердечно працівали його й склали признання за спільну працю та його прихильне відношення до своїх співпрацівників. Зокрема зворушений був він листом та квітами, врученими йому службовиками Головної Канцелярії УНСоюзу та „Свободи", які дякували йому за його приязне відношення до них і гратулювали обрання почесним членом Екзекутиви й Головного Уряду УНСоюзу.

Також одержав незвичайно теплого листа від п. Гораса І. Браянта, заступника комишенера Департаменту Банківництва і Асекурації при стейтовому уряді в Трентоні, в якому він склав признання для п. Слободяна за віддану працю впродовж довгих десятиліть праці на пості головного касира УНСоюзу в дусі справжнього братського працівника. Рівнож ревізійна фірма, яка переводить постійну ревізію діяльности УНСоюзу, Ернст і Ернст, прислала йому, за підписом одного з партнерів фірми, Р.В. Гутміллера, дуже приязного листа, в якому складає признання за довголітню працю на відповідальному пості головного касира великої установи, яка довела її до, повного розквіту й запевнила їй дальший постійний ріст. Лист кінчиться подякою за „блискучу співпрацю" в часі перепровадживання контроль фінансів УНСоюзу.

Рівночасно одержав признання від інвестиційних фірм і банків, з якими Касир мав зв'язки біля півсторіччя.

На кінці п. Р. Слободян щиро подякував членам Головного Уряду і іншим численним приятелям за надіслані гратуляції та побажання.

State of New Jersey
Department of Banking and Insurance

January 9, 1967

Mr. Roman Slobodian, Retired Treasurer
c/o Ukrainian National Association, Inc.
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Dear Mr. Slobodian:

Today I received a letter from the Ukrainian National Association, Inc., and noted for the first time that you were not on the letterhead as Supreme Treasurer.

I could not let you retire without paying my homage to a dedicated fraternalist who applied himself with vigor and determination to the many vexing problems that confronted him during the 30's, 40's, and 50's into the 60's.

It has been a pleasure to know you, and my hope is that you may live long to enjoy the fruits of your labor with your family and friends.

Sincerely,

Horace J. Bryant, Jr.
Deputy Commissioner

— h —

ERNST & ERNST
570 Broad Street, Newark, N.J. 07102

June 15, 1966

Mr. Roman Slobodian, Supreme Treasurer
Ukrainian National Association
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J.

Dear Mr. Slobodian:
As the date approaches marking your retirement as Supreme Treasurer of the Ukrainian National Association, we wish to extend to you our heartiest congratulations.
Your many years of outstanding service to the Association represent an inspiring record of achievement. Your wisdom and guidance in establishing and carrying out policies have assured the financial strength of the Association and facilitated its continued growth. It has been a privilege and pleasure to have worked with you closely during the past several years, and we appreciate the splendid cooperation which you accorded us during the course of our work.

Sincere best wishes for continued good health and many long years of happiness for you and your family.

Very sincerely yours,
R. W. Guthmuller
Partner

Після цього перервано наради на обід.

ПОПОЛУДНЕВА (ДРУГА) СЕСІЯ

О годині 3-ій по полудні розпочалася друга сесія нарад. Головний предсідник передав провід нарад заступниці гол. предсідника пані Марії Душник. До звіту приступив головний редактор „Свободи" Антін Драган.

Звіт головного редактора Антона Драгана

Перед 75-річчям „Свободи"

Цього 1967-го року відзначаємо „Золоті Роковини", 50-річчя тієї вікопомної події, коли в 1917-му році український народ могутнім зривом до волі зірвав вікові кайдани та своєю волею і силою почав будувати на своїй землі свою власну, вільну і ні від кого незалежну народоправну Українську Державу. Українці в Америці, із Українським Народним Союзом та його органом „Свободою" у проводі, дали свій вклад у цей зрив. Ми пригадали ці події та відмітили це 50-річчя випуском альбома „Золоті Роковини", що досі є чи не єдиною більшою публікацією з цієї нагоди.

До подібно великих і вікопомних роковин зближаємося в 1968-му році. Вже 22-го січня того року відзначимемо 50-річчя проголошення Четвертим Універсалом повної суверенности Української Народньої Республіки; 1-го листопада того ж року відзначатимемо 50-річчя великого зриву до волі західньої вітки українського народу, що попередило завершення самовизначення нашого народу пам'ятним Актом злуки на Софійській площі в Києві 22-го січня 1919-го року. У 1968-му році припадає також сторіччя Т-ва „Просвіта" та 100-річчя Української Кооперації, які на 50 років раніше почали організацію українських духових і матеріяльних ресурсів до державного будівництва в 1917-1919 рр. Очевидно, що всі ці великі роковини будуть відповідно відмічені в наших публікаціях, а між ними окреме місце і окрему увагу матиме наш власний ювілей — 75-річчя „Свободи", цього „слова в начали" Американської України та її виразника.

Мавши це на увазі, дозвольте цьогорічний редакційний звіт обмежити тільки до деяких важливіших стверджень та інформацій.

Після 26-ої конвенції УНС

Минулорічну 26-ту конвенцію нашої великої установи, зокрема деякі події на ній, ми, мабуть, усі без виїмку воліли б уважати за перегорнену картку минулого, ніж за відкриту нову сторінку нашої вже скоро 75-літньої історії. І так повинно статись — без злоби супроти нікого, але зі співчуттям для всіх, як це радив Америці її Великий Еманципер Абрагам Лінкольн на побоєвищі в Геттисбургу. Але, перегорнувши цю картку нашої історії, ми не повинні забувати того, що вона нас навчила. Нашим бо великим національним недомаганням є те, що ми забуваємо науку нашої історії, а як її пам'ятаємо, то не робимо з неї практичних висновків. Тому й постійно повторяємо ті самі наші помилки, що з часом стають нашою національною вдачою-прикметою. Можливо, що коли б ми „вчились так, як треба", коли б ми знали і пам'ятали нашу історію і наш досвід минулого, то й дечого на нашій останній конвенції було б не трапилось. Бо як правдою є, що великий дим не завжди означає велику пожежу та що з великої хмари часом є малий дощ або й взагалі його немає, то не можна забувати й про те, що часом одна мала іскра потрапить розпалити пожежу, якої не можна вгасити. Історія повна прикладів подій і випадків, що мали цілком другорядні причини, але мали найдальше йдучі, часом трагічні наслідки. Ми повинні і мусимо про ці речі пам'ятати, мусимо і повинні з таких лекцій виносити відповідну науку, бо всі ми працюємо та співвідповідальні за нашу велику установу, за моральний, організаційний і матеріяльний доробок кількох наших поколінь, за інституцію, яка заслужила собі на зобов'язуючу назву „української заморської твердині" та яка найтісніше зв'язана не тільки з минулим життям і розвитком українців у Новому Світі та українського народу, але й співвідповідальна за їхній теперішній стан та за майбутню долю. На наших конвенціях і річних нарадах ми радимо і рішаємо про УНСоюз, але кожне наше слово, кожне наше рішення і кожний наш вчинок викликає ланцюхову реакцію в цілій нашій українській громаді, і, часто, поза нею.

Усі ми знайомі із теперішньою ситуацією та відносинами в нашій громаді. Ми знайомі і спостерігаємо відновлення давніх партійно-групових пристрастей та нових конфліктів і можемо легко собі уявити, що сталося б, якби серед тих розбурханих хвиль нашого життя не стояв, як непорушна скала Ґібральтару, Український Народний Союз із такими своїми могутніми засобами впливу на життя, стан і розвиток нашої громади, як його публікації — український щоденник, англомовний тижневик, дитячий місячник, щорічні альманахи та принагідні видання. Звітовий час ще тільки підкреслив та це більше унагляднив рішальну ролю нашого Союзу та його публікацій в житті нашої громади. Навіть ті, які ще недавно, ще рік тому вважали, що можна обійтись без УНСоюзу в деяких ділянках нашого життя та які активно намагалися обмежити цей УНСоюз до „асекурації", сьогодні діяметрально змінили свою думку та переконання і не тільки очікують, але й вимагають, щоб цей „асекураційний" УНСоюз лагодив справи.

Ми з ними згідні: УНСоюз повинен і мусить їх лагодити сьогодні, як лагодив їх за ввесь час свого існування. На це він має найбільші дані, найбільші кваліфікації і найбільші засоби, завжди бувши і залишаючись тим найбільшим на нашу потребу: „Союзом ідей, праці та інтересів".

Ми — в Америці і світі

Мавши свої власні проблеми — часом дійсні а часом підсунені — ми часто забуваємо про нашу багатобічну взаємозалежність, ту „інтердепеденс", про яку колись так промовисто згадував покійний президент Кеннеді, з країнами і суспільствами, в яких і серед яких живемо, як і з нашим народом на нашій не своїй землі, та взагалі в світі. Очевидно, що події в нашій власній громаді та в Україні на найбільше цікавлять нас найбільше радують чи нам найбільше болять, але ми тим не менше є частиною цілости, ми є це „одне з множества" і як ми хочемо бути підметом, з яким рахувалися б інші, то й самі мусимо завжди рахуватись з цілістю. А ми маємо всі об'єктивні дані на те, щоб з нами рахувалися. Не зважаючи на наші кон'юктуральні внутрішні суперечності — що також є ознакою нашої живучости — наша питома вага, наші ресурси і наш потенціял невпинно збільшується. Ми можемо сперечатись за дрібниці, але ми ростемо, ми підносимось щораз вище на щаблях суспільних драбин у країнах нашого поселення, даємо щораз більший вклад наших рук і наших умів у їх розвиток. Наші громадяни, зокрема молодші з-поміж нас, здобувають щораз нові і вищі позиції в усіх ділянках праці і розвитку наших країн: в політиці, адміністрації, технології, педагогіці. Подібний процес відбувається і „на нашій не своїй землі". Не зважаючи на всі утиски і переслідування, аж до народовбивства включно, що їх переживає наш нарід на окупований ворогом землі та під караулом ворожої окупаційної диктатури, наш нарід свою вітальністю та своїми спосібностями не тільки не здається ворожому духовому і фізичному теророві, але всупереч намаганням і бажанням та протизаходам ворога все більше і більше стає фактором. Ніхто і ніщо не скус душі живої.

Усе це діється і відбувається на великій міжнародній арені світу, що — як це наявно видно хочби з останніх подій — не тільки далека від упорядкованости і замирення, але цілком навпаки. Затяжна боротьба проти агресивного комуністичного імперіялізму у В'єтнамі, в якій за мир і волю кладуть свої буйні голови й українські юнаки, включно з нашими членами, та яка постійно прогресує поширенням, нові провокації большевицьких підпалювачів війни проти американських кораблів, нові погрози з Москви і Пейпінгу ставлять поважний знак запиту перед маюбутнім теперішньої політики співіснування. Кажуть, що найбільшою мудрістю політики є вміти передбачати, вміти робити правильні висновки з минулого і сучасного для можливостей майбутнього. З жалем приходиться ствердити ,що такою мудрістю ми не грішили в минулому і не грішимо сьогодні. Тому то й заскакують нас великі світові події неприготованими і ми, замість бути їх підметом, стаємо їх предметом та жертвою. Не думаю, щоб сьогоднішній стан у нашій громаді давав будь-яку певність, що ситуація змінилася сьогодні. Висновок: треба робити все можливе, щоб вона поліпшилася завтра.

Роля публікацій УНС

У цьому відношенні публікації УНСоюзу мають рішальне значення і вартість. Ми в редакції, думаю, здаємо собі з цього справу і цим, цією свідомістю та почуттям відповідальности, керуємось у нашій праці. Очевидно, що ми тільки люди з усіми багатьома недомаганнями і обмеженнями. Але, старалось в найкращій вірі і з найкращої волі виконувати нашу повинність у межах можливостей і спроможностей. В ім'я правди і для справедливости додам, що на це наша редакція має найкращі можливості і передумови з боку УНСоюзу, його свідомого членства, його Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету, та зокрема, Головного Предсідника. У звітовому часі не було ані одного випадку, щоб Екзекутивний Комітет і Предсідник особисто відкинули якусь ідею чи якийсь пляни на поліпшення наших видань чи їх дальшу розбудову, якщо були бодай мінімальні реальні вигляди на їх успіх. На підставі свого вже 22-літнього досвіду в „Свободі" можу з чистою совістю ствердити, що „Свобода" та всі публікації УНСоюзу ще ніколи не мали таких пригожих умовин розвитку, як мають їх сьогодні від Вас, Пані і Панове. Це ще більше зобов'язує нас, редакцію.

(Продовження буде)

Подвійний ювілей ген. О. Загродського

Ню Йорк., Н. И. — 12-го вересня 1967 р., ген.-полк. Армії УНР Олександер Загродський відзначає свої іменини. Цей день сходиться з історичною датою 50-річчя з часу вступлення цього бойового генерала на службу в Збройних Силах України.

ген. Ол. Загродський

Ген-полк. О. Загродський, — це один з найстарших ступенем і найбільше заслужених ґенералів Армії УНР. Він брав активну участь у походах і баталіях проти ворогів відновленої Української Держави впродовж усього часу визвольної боротьби України. Займав він високі і відповідальні командні пости, а саме спершу як командир куреня, а згодом як командир полку, начальник дивізії та командир Запорозького Корпусу.

Його службовий реєстр з того часу виказує участь в 101 бою та кількакратне важке поранення. В усіх тих боях Солензант відзначився не тільки непересічними військовими проводницькими здібностями, але і геройською відвагою. Він не тільки вмів командувати і проводити, але й своїм особистим прикладом поривав доручених йому вояків до наступу. Особливо відзначився ген. Загродський під час славетного Першого Зимового Походу, якого він був одним з ініціяторів та найвизначніших командирів. Під час цієї безприкладної баталії він командував з успіхом Волинською Групою, яку потім переіменовано на 2 Волинську Стрілецьку Дивізію. Водночас він був заступником Командуючого Армією УНР.

По війні опинився на скитальщині в Австрії, а вкінці в ЗДА. І тут не спочив на лаврах, але кинувся до громадської праці, головно на комбатантському відтинку. Прибувши до Ню Йорку, зорганізував Комітет, який під його головством перевів злуку Стрілецької Громади, що діяла на терені ЗДА, та декількох комбатантських організацій, які постали на скитальщині, в одну нову комбантантську організацію, яка на основуючих загальних зборах одержала назву Об'єднання б. Вояків Українців в Америці (ОбВУА). За його великі заслуги у визвольній боротьбі та на еміґрації ген. Загродський був згодом обраний на почесного члена цієї організації. Крім цього є він лицарем Ордену Залізного Хреста та очолює Капітулу цієї найвищої бойової відзнаки Українського Війська, як також відзначений і хрестом Симона Петлюри та Воєнним Хрестом.

Ген. Загродський живе досі в Ню Йорку, де кілька років тому оперовано одну ногу. Не зважаючи на це, він постійно цікавиться українськими справами та приймає активну участь в праці комбантантських організацій, а зокрема місцевого Відділу ОбВУА, в якому впродовж довгих років очолює Контрольну Комісію. Останньо він перевидав важливий твір полк. О. Доценка „Зимовий похід Армії УНР".

З приводу подвійного ювілею цього визначного генерала-патріота всі кол. вояки та все українське громадянство шлють йому сердечні привітання та побажання: прожити ще многії літа та повернутися щасливо до Вільної Української Народньої Республіки.

І. К.

ВІСТІ З ТОРОНТА

ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК. — Муз. Інститут ім. М. Лисенка при Святомиколаївській церкві, який під проводом директора І. Ковалева вже довгі роки проводить корисну працю, почав 1-го вересня вписи на шкільний рік 1967 - 1968. Вчитимуть учителі: фортепіян: М. Кравців-Барабаш і А. Яросевич, скрипка і віоля: І. Ковалів, віольончеля: А. Ковалів, контрабас: З. Лавришин, теоретичні предмети, камерна музика й оркестра: І. Ковалів. Інститут підготовляє із студентами пописи, концерти, проводить іспити і видає свідоцтва; підготовляє стипендії для здібних учнів та підготовляє до конкурсів.

ПОМЕР П. ГОЛОВАТИЙ. — 28-го серпня розійшлася вістка, що на 51-му році трудолюбивого життя відійшов у вічність бл.п. П. Головатий, активний громадський діяч, член багатьох товариств, установ і організацій. Провідний член УНО і Об'єднання українських підприємців і професіоналістів, довголітній представник до КУК та член УНС. Похоронні відправи відбулися 30-го серпня в Святомиколаївській церкві, а опісля на цвинтарі „Проспект", де далеко від рідної України на привітній Канадійській землі, „лягло спочити" тіло того, який так багато віддавав жертви і часу для братів й друзів своїх, для України.

ПЕРЕД ШКІЛЬНИМ РОКОМ. — Вписи до всіх українських рідних шкіл і вищих курсів українознавства розпочалися. Обов'язком всіх батьків є подбати, щоб їхні діти були записані до рідних шкіл. Дитячі світлички-садки, рідні школи і курси українознавства повинні бути заповнені нашими дітьми. Деякі наші установи через брак виховників або приміщень не можуть відкрити нові відділи. Відділ ОУПК звертається з закликом до осіб, що освітою і доброю волею змогли б причинитися до піднесення рівня виховання і навчання в наших рідношкільних установах, щоб зголошувалися у ОУПК.

УСПІШНІ ВИСТУПИ. — Відома із своїх виступів на різних імпрезах співачка — ліричне сопрано — Маркіяна Дубляниця - Гузар перебуває тепер в Римі, де поглиблює студії в маестра Люїджі Малятеста. 1-го липня відбувся там концерт в честь відомого приятеля українців — Кардинала Євгенія Тіссерана з нагоди 60-ліття його священства. На концерті, що був влаштований Орденом Лицарів Божого Гробу для видатніших гостей, виступила з трьома сольовими точками і торонтонська співачка Маркіяна Дубляниця-Гузар. На концерті був присутній Верховний Архиєпископ Блаженніший Кардинал Иосиф, українська громада Риму і гість з Америки, головний предсідник УНС — И. Лисогір. Ми, торонтонці, не тільки радіємо успіхами нашої співачки, але бажаємо їй ще кращих успіхів.

ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД. — 2 - 4 вересня відбувся тут в приміщеннях Катедри св. Володимира при вул. Бетгурст ювілейний з'їзд і зустріч з побратимами і громадянством з Канади і Америки, Союзу бувших Українських Вояків в Канаді. З'їзд проходив під гаслами: 100-річчя Канади, 50-річчя Української Національної Революції, 30-річчя існування СБУВ, та 15-річчя УНДС. В програмі були звіти, доповіді, дискусія й прийняття. В неділю 3-го вересня на Академії, що складалася з промов та декорування Воєнним Хрестом Симона Петлюри і хрестом українських збройних сил п'ятьох осіб, з промовами виступали: проф. Степаненко, містопрезидент УНР, кол. посол д-р О. Яворський, адвокат Гуменюк та ген. Філлянович. Зборами проводив інж. І. Янішевський, а в президії були представники ветеранських організацій. Пол. І. Липовецький відчитав звернення УНР до українського воящтва в світі. Опісля відбулася спільна вечеря. У виступах говорилося і про Фундацію Шевченка в Канаді.

ЛЕКЦІЇ МУЗИКИ. — І в цьому році пані проф. Ярослава Залуцька веде школу гри на фортепіяні у своїй студії від найнижчих до найвищих кляс. Підготовчий курс дітей від 6-го року життя. Підготовляє до іспитів, крім науки за пляном консерваторії. Навчає европейських клясиків, окремо української музики. Пані Залуцька є членом УНС та деякий час заступала свого мужа як секретарка Відділу ч. 408.

СПОРТ. — На жаль, колись славна Торонтонська „Україна" надалі займає кінцеве місце в табелі гор за першість Національної Футбольної Ліґи Онтаріо, маючи на своєму рахунку всього 7 пунктів на всіх 13 гор. Перед веде в цьому році „Гамільтон Прімо".

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ, — і коли до Вас звернеться котрийсь із наших 12-ох секретарів Відділів УНС в Торонті, або організатор, та вписуйтеся в члени одної із найстарших, при тім найбільших наших запомогово-братських установ, якою є УНС. Не відкладаймо на пізніше, коли на серці лежить нам добро нашої родини! Не відкладаймо, щоб, не дай Бог, часом не було запізно! Під осінню пору, коли все повертається до нормального, коли закінчені вакації, хочемо посилити нашу організаційну працю. Ми вишлемо до Вас своїх секретарів - організаторів. Подумайте, а найважніше перевірте своє родинне забезпечення! Багато людей не звертали уваги на поліси, які мали від різних аґентів. При нагоді перевірте свої поліси. Якщо потребуєте поради, допомоги, звертайтеся з довір'ям до своїх! УНС — це старий випробований приятель великої української громади.

В. Дідюк

Собор УЄО в ПА відбудеться в Ню Йорку під час СКВУ

Українське Євангельське Об'єднання в Північній Америці відбуде свій цьогорічний Собор під час Світового Конґресу Вільних Українців в днях 12 - 15 листопада в Ню Йорку. В цьому ж Конґресі візьмуть також участь представники цієї організації.

УЄО в ПА зорганізовано в 1922 році і відзначає цього року 45-ліття свого існування. До визначних організаторів і діячів цього об'єднання належать такі заслужені пастори як бл. п. Іван Бодруґ, Василь Кузів, Павло Крат, д-р Володимир Купчинський, Лев Бучак, Зенон Бичинський і інші. Ця організація за роки свого існування відзначилася поважними заслугами для українського народу. Вона мала також не малі заслуги своїм впливом на українізацію різних протестантських течій між українцями, які знаходилися переважно під чужими впливами та проводами, що помагали асимілювати наших людей і в краю і на чужині.

Під цю пору УЄО є одинокою українською протестантською організацією, що є активним членом Українського Конґресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади. Воно переважно об'єднує українців реформованих переконань і плекає духа братнього співжиття та співпраці зі всіма іншими християнськими віровизнаннями. Президентом цієї організації під цю пору є пастор Укр. Пресвітерської Церкви в Ошаві — Іван Яцентій, його заступником укр. громадський і рел. діяч — добр. Володимир Багрій, представником до Екзекутиви КУК — паст. Іван Р.-Королевич, а обов'язки екзекутивного секретаря виконує пастор Укр. Євангельсько-Реформованих Церков в Дітройті і Торонті — В. Боровський. Органом УЄО є двомісячник „Євангельський Ранок".

Заходами УЄО останніми роками появилося на світ в укр. перекладі книжка визначного американського євангелиста Б. Ґрагама: „Мир з Богом" і інші книжки, як М. Грушевського: „З історії релігійної думки", В. Биковського: „Василь Кузів" і інші. Саме під цю пору працюється над Історією Українського Євангельського Реформованого Руху.

Канцелярія Гол. Управи Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 20

Окружний Комітет УНС Дітройт	$25.00
А. Дяченко - Кохман Шикаґо	20.00
Проф. д-р В Мінкович Шикаґо	10.00
І. Казанівський, Шикаґо	9.70
Ф. Семка, Ст. Пол	8.00
Фортепіянова Студія п. Софії Яремкевич — Клівленд	7.20
С. Подоль, Альбіон	6.40
М. Танчук, Честер	6.00
Т. Гаврилів, Вудбрідж	5.00
О. Гладкий, Бронкс	5.00
Р. Лукашевський, Шикаґо	5.00
Ю. Мошинськи, Денвер	5.00
Окружна Рада СУА Ню Йорк	5.00
Пласт, Монтреаль	5.00
С. Бойків, Ірвінґтон	3.50
Рр. Будзяк, Дітройт	3.40
Г. Хрущ, Форт Вілям	3.20
І. Хрущ, Форт Вілям	3.20
В. Богацький, Нюарк	3.00
Я. Бріль, Кліфтон	3.00
М. Ґречило, Мілвокі	3.00
Н. Федуняк, Голлісвуд	3.00
Курси Українознавста ім. Юрія Липи при Ос. СУМ — Торонто	3.00
С. Максимяк, Кліфсайд Парк	3.00
М. Сенко, Ню Брітейн	3.00
М. Туранський, Ню Йорк	3.00
О. Бардахівський, Шикаґо	2.80
Г. Турчак, Фенікевілл	3.00
С. Мацук, Монтреаль	2.20
М. Калавур, Торонто	2.00
М. Кльован, Вунсакет	2.00
Л. Король, Монтреаль	2.00
І. Кухта, Парма	2.00
Н. Кущак, Рочестер	2.00
М. Людович, Ст. Луїс	2.00
Ф. М. Максименко Алґонквін	2.00
Д. Одрина, Ґротон	2.00
С. Петрі, Шикаґо	2.00
Е. Пиндус, Гаррісбурґ	2.00
І. Пиндус, Сиракюз	2.00
М. Породько, Монтґомері	2.00
P.T.A. — при школі св. Володимира, Елізабет	2.00
А. Чорний, Відділ 337	2.00
Г. Шевчук, Менвіл	2.00
М. Коханівський, Монтреал	1.80
А. Дмитріюк, Боффало	1.10
А. Волошин, Парма	1.00
Т. Гаргай, Пассейк	1.00
Н. Гаройда, Ню Йорк	1.00
Дж. Гончарів, Портленд	1.00
А. Дебрин, Дітройт	1.00
В. Дуранті, Торонто	1.00
А. Кавшан, Філядельфія	1.00
Б. Кінібіда, Торонто	1.00
М. Кожумяка, Брістоль	1.00
М. Куликовський Бентон Гарбор	1.00
І. Лакуста, Сейр	1.00
Б. Маланюк, Маямі Біч	1.00
А. Мартинюк, Шикаґо	1.00
І. Молодич, Мусап	1.00
М. Наливайко, Шикаґо	1.00
Н. Н.	1.00
Н. Пихович, Ню Гейвен	1.00
В. Поцілуйко, Дітройт	1.00
В. Савка, Гатфілд	1.00
Е Скоцко, Сілвер Спрінґ	1.00
В. Стасина, Шикаґо	1.00
С. Троян, Шикаґо	1.00
К. Помилуко, Солт Лейк Сіті	0.50

Зустріч Дружинників СУМ на селі „Київ"

Дітройт. — Для нав'язання дружніх відносин між Дружинниками СУМ із ЗДА і Канади, зміцнення організаційних форм, перегляду праці цього старшого юнацтва та внесення пропозицій до „Правильника Дружинників", дітройтська Команда Зустрічів і ГУ СУМ скликають на 15, 16 і 17 вересня Зустріч Дружинників на Оселі „Київ". Молодь із ЗДА й Канади візьме участь у трьох панелях на теми: „Роля Дружинника у виховній системі СУМ", „Роля Дружинника в українському студентському житті" та „Українська молодь на Рідних Землях". Крім того, буде велика мистецька програма. Зустріч присвячена 50-річчю початку Національної революції та 25-річчю створення УПА.

ПРЕЗИДІЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

ділиться з усім своїм Членством і Українським Громадянством сумною вісткою, що 5-го вересня 1967 року в місті Бофало, Н. Й., на 78-му році життя, помер відомий і заслужений письменник, член Об'єднання Українських Письменників „Слово"

ОЛЕКСА КОБЕЦЬ
(ОЛЕКСА ВАРАВВА-ВОРОНИН)

Родині Покійного, Президія ОУП „Слово" висловлює глибоке співчуття.

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Дорогого МУЖА і БАТЬКА

бл. п. інж. ОРЕСТА СЕМЧИШИНА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 15 ВЕРЕСНЯ 1967 р. о год. 8-ій рано в Українській Католицькій Церкві ПОКРОВИ МАТЕРІ БОЖОЇ в БРОНКСІ, Н. Й.

В неділю, 17 ВЕРЕСНЯ ц. р. о год. 12-ій дня на МОГИЛІ ПОКІЙНОГО на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ в БАВНД БРУКУ, Н. Дж. відбудеться

Панахида і Посвячення Пам'ятника

про що сповіщають Друзів і Знайомих

ДРУЖИНА і ДІТИ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **МАГДАЛИНИ з Андрійовичів КАЛЬБА** на Український Католицький Університет у Римі зложили 30.00 долярів
о. Николай — Ярослава ДЕРЕШ
Ludlow, Mass.

Замість квітів на могилу сл. п. **МАРІЇ МУДРАК** складаємо 15.00 долярів на будову Церкви в Ню Йорку
Марія ДИГДАЛЕВИЧ з Родиною

В ЧИЇХ РУКАХ УКРАЇНСЬКА КІНОСТУДІЯ В ОДЕСІ?

Замість ширшої відповіді на це питання, перелічимо, за „Культурою і Життям" з 31 серпня, прізвища акторів, які беруть участь у здійманні найновішого фільму студії „Короткі зустрічі": режисер Валерій Ісаков, директор студії Г. Збанут, режисер К. Муратова, актори Ніна Русланова, Ю. Валуєв, С. Пірогост . . .

„ОПЕРАЦІЯ БЕНТОН" У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

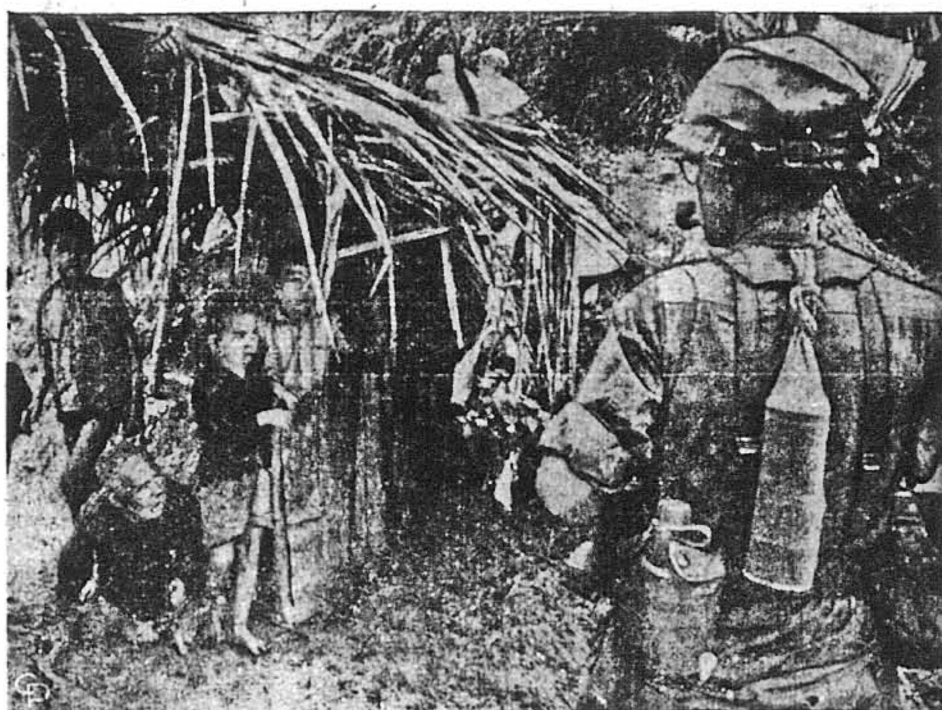

Командування американських збройних сил започаткувало під назвою „Операція Бентон" широку акцію прочищування терену від комуністичних партизанів. Беруть участь в цій акції вояки із 101-ої парашутної та 4-ої піхотної дивізій. На фото: американська стежа проходить через одне із південно - в'єтнамських сіл.

Очікують 50 тисяч учасників української маніфестації з нагоди СКВУ в Ню Йорку

(Закінчення зі стор. 1-ої)

на 16-го вересня р. першу Крайову Конференцію, на якій „будуть розглянені питання дальшої дії та організаційного оформлення КГЄ". Стурбовані тією вісткою, вони, проф. Стерчо і д-р Ворох, у порозумінні з Т-вом Українських Інженерів, з власної ініціятиви відбули нараду з представниками КГЄ, на яких ці представники з'ясували свої передумови повернення репрезентантів заступлених в КГЄ організацій до керівних органів УККА. Крім представників ОДВУ і УРДП, які були обрані до Екзекутиви УККА вже на минулому Конґресі, КГЄ ставить за передумови, щоб прийняти до Екзекутиви УККА ще репрезентантів трьох інших організацій, щоб ці організації мали право делеґувати на своїх репрезентантів таких осіб, яких уважатимуть за відповідне, та щоб заступленим в КГЄ організаціям було запевнене одне місце в Секретаріяті СКВУ. Обидва референти, проф. Стерчо і д-р Ворох, апелювали, щоб ці побажання прийняти й остаточно закінчити справу консолідації вже хоч би з уваги на недалекий СКВУ, що повинен стати маніфестацією нашої найбільшої єдности. Дебати на цю тему були формального порядку: дискутанти вважали, що КГЄ, який мимо обіцянки не відповів на останні пропозиції Консолідаційної Комісії УККА, повинен з'ясувати свої побажання на письмі і їх тоді розгляне Консолідаційна Комісія. Після того, як правний дорадник адв. Іван Робертс заявив, що Екзекутива УККА мала б право адоптувати нових членів, та після дальшого обміну думками й арґументами прийнято пропозицію пані Стефанії Пушкар, щоб Екзекутива УККА висловила свою згоду в принципі на з'ясовані проф. Стерчом і д-ром Ворохом побажання КГЄ, але ці побажання і передумови повинні бути формально з'ясовані на письмі та скеровані до Консолідаційної Комісії УККА.

Звіти

Після обміркування справ СКВУ і консолідації, Екзекутива УККА розглядала знову справу суперечностей у Відділі УККА у Филядельфії та запропонувала їх компромісове полагодження. Далі на порядку нарад були звіти президента УККА професора Лева Добрянського, екзекутивного віце-президента Йосипа Лисогора та касира д-ра Ярослава Падоха, опісля наспіла кореспонденція та внески і запити. Нарадами проводив п. Й. Лисогір.

Остання пригадка в справі відшкодування

1. Пригадуємо всім заінтересованим, що уряд Високого комісара ОН у Женеві одержав від німецького уряду в Бонні додатковий фонд у сумі 3.500.000 НМ, призначений для допомоги особам, переслідуваним націонал-соціялістичним режимом під час другої світової війни. Допомогу з цього фонду можуть дістати виключно особи, які:

а) перебували в концентраційних таборах, тюрмах, або штрафних лагерах щонайменше 3 місяці;

б) втратили внаслідок переслідування (в тюрмах, кацетах і штрафних лагерах) когось з найближчої родини (жінку, чоловіка, дитину, батька, маму).

2. Ще раз підкреслюємо, що таку допомогу можуть дістати вищеназвані категорії осіб тільки у випадку:

а) коли вони в дні 1-го жовтня 1953 р. посідали вже громадянство країни, де вони поселилися, і через те втратили статус втікача;

б) коли вони не посідали статусу втікача, бо опинилися по цей бік залізної завіси щойно після 1-го жовтня 1953 р., але не пізніше, ніж 31-го грудня 1965 р.

3. Особи, які належать до цих категорій і мають право на допомогу з вищезгаданого додаткового фонду, повинні зголоситися до уряду Високого комісара найпізніше до 30-го вересня 1967 р. на наступну адресу:

Indemnification Section
UNHCR
Palais des Nations
1211 Geneve 10 / Switzerland

4. Щодо відшкодування з боку німецького уряду через „Бундесфервальтунґсамт" треба мати на увазі, що БФА полагоджує справи дуже повільно. Доводиться терпеливо чекати на вирішення. Коли треба буде ще додаткових даних, а чи документів, то ми своєчасно звернемося до наших клієнтів.

5. У зв'язку з поважним захворінням Директора Европейського Представництва ЗУАДК-у, М. Рудка, просимо наших клієнтів обмежитися в переписці тільки до невідкладних і дуже важливих справ. В негайних справах, що стосуються відшкодування будемо самі звертатися до наших клієнтів.

Европейське Представництво ЗУАДК-у

„РАДЯНСЬКА УКРАЇНА" ПРО КУЛЬТУРУ

У числі з 30 серпня, в передовій „Революція і культура", сказано: „Наша українська радянська культура стала спадкоємницею всього кращого і передового. Вона розвивається в тісній співдружності з великою культурою братнього російського народу, інших республік багатонаціональної Батьківщини, вбирає в себе все краще, що є в світовій і вітчизняній культурі. В цьому — яскравий прояв непорушної дружби народів СРСР, торжества ленінської національної політики. Найбільшим досягненням культурної революції в нашій країні було формування соціялістичної свідомости мільйонних мас трудящих. Дальший розвиток культури трудящих є предметом постійного піклування Комуністичної партії".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ — 170 Відд. о год. 6-ій веч. в домівці УНДому. — Управа.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Звичайні місячні збори Т-ва Запорозька Січ — 155 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі. При цьому можна буде одержати знімки з 60-літнього ювілею. Будуть також обмірковані важливі справи, а зокрема спортові та культурно-освітні, що мають стати предметом нарад Окружних Зборів заповіджених на день 17-го вересня ц. р. З уваги на це, участь всіх членів обов'язкова. — Мих. Фединишин, секр.

СУБОТА, 16-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ — 14-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Січовій Домівці при 690 Sanford Ave. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — В. Роговський, гол., М. П. Отрок, секретар.

НЕДІЛЯ, 17-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Трикварітальні збори С-ва Любов — 37 Відд. о год. 3-ій по пол. в УНДомі при 214 Fulton St. Проситься чл. прибути на ті збори і вирівняти свої залеглі вкладки. Будуть звіти: секретарки, Контр. Комісії і вибір касирки на місце покійної Марії Процак та інші важні справи. — Анна Гнатюк, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі парафіяльній при 47 Говп еве., Пассейк, Н. Дж. Проситься чл. приходити на збори. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гудсон Евня. Проситься чл. прибути на час і вирівняти свої залеглості. — К. Шевчук, предс., Ф. Голод, фін. секр., Ст. Мартинюк, касир, В. Колданський, рекр. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Гарожан, 847 N. Franklin Street. Збори перенесено з цієї причини, що в неділю 10-го вересня ц. р. є пікнік злучених Відділів Округи Філядельфія. — С. Филик, фін. секр.

НОВІ ВКАЗІВКИ ПИСЬМЕННИКАМ

„Літературна Україна" з 29 серпня:" „Останнім часом лунають заклики: більше соціяльности! Одноманітність багатьох моральних конфліктів стала очевидною. Вони вже не крають сумління, не вигострюють розуму. І не відповідають на банальне, але вічне питання: „А чому так буває?" Бо часто беруться в замкнутій сфері, без виходів до соціології, філософії, природничих наук, до безмежної суспільної практики людини. Де ви бачили в сучасній українській новелістиці справжніх кібернетиків, хіміків? Куди з часу „Солом'янських оповідань" І. Сенченка зникли робітники? . ."

Посмертні згадки

МАРІЯ БОЙКО, довголітня членка Б-ва св. І. Хрестителя — 277 Відд. УНС в Гартфорді, Конн., померла 17-го серпня 1967 р. на 71-му році життя. Залишила у смутку мужа Івана, синів Стефана і Івана та 7 внуків. Похорон відбувся 20 серпня 1967 р. з церкви св. Михаїла в Гартфорді, Конн. на український цвинтар в Гластонбері.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа 277 Відділу

ТЕОДОР КУЛЬЧИЦЬКИЙ, довголітній член 276 Відділу УНС в Амбрідж, Па., помер дня 30-го серпня 1967 р. на 89 році життя. Полишив у смутку 2 замужні доньки.
Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Фук

ТЕОДОР СУДЯ, довголітній член 276-го Відділу УНС в Амбрідж, Па., помер 3 травня 1967 р. на 81-му році життя. Полишив у смутку двох синів і три доньки. Членом УНС був через 63 роки.
Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Фук

ЙОСИФ ВАРНІЦЬКИЙ, член 490 Відділу УНС в Ірвінгтоні, Н. Дж., помер 19-го серпня 1967 р. на 81 році життя. Покійний походив з села Букачівці, пов. Рогатин, Зах. Україна і був довголітнім членом Укр. Пресвітерської Церкви. Полишив у смутку дружину Юстину, 1 сина, 3 дочки і 3 внуків.
Вічна Йому Пам'ять!
Олена Чорномаз, секр.

МИКОЛА КОРОЛЬ, член 485 Відділу УНС в Ню Йорку, Н. Й., помер дня 15-го серпня 1967 р. Покійний народився 1915 р. в Підністрянах, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину, ближчу і дальшу родину. Покійний був свідомим громадянином і добрим мужем для родини.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ПЕТРО РОМАНЮК, член Б-ва св. Стефана — 221-ий Відд. УНС в Шикаґо, Ілл., помер 28 липня 1967 р. на 58 році життя. Покійний походив з Микуличин, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Параскевію, 3 синів: Олександра з невісткою Каролина, Андріяна і Онестора та 2 внуків, 3 братів — Івана в Шикаґо, Миколу і Олексу в Україні, 3 сестри — Марію, Василину і Досі в Україні. Похорон відбувся 1 серпня 1967 р. з Катедри св. Миколая, при участи родини, приятелів та членів 221 Відд. на цвинтар св. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

КАТЕРИНА ЛАНКО, довголітня членка Б-ва св. Івана Хрестителя — 292 Відд. УН-Союзу в Дітройті, Миш., померла 20-го серпня 1967 р. Покійна народилася 26 березня 1888 р. в Україні, прожила 79 років. Полишила у смутку свого Хресного Сина Петра Кризановича і знайомих. Похорон відбувся 23-го серпня 1967 р. Тлінні Останки Покійної спочивають на Greek Cemetery, Sterling, Mich.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Федик, секр.

ЕВГЕНІЯ ПАЛАНИЦЯ, членка Б-ва св. Ів. Хрестителя — 292 Відд. УНС в Дітройті, Міш., померла 19-го серпня 1967 р. Покійна народилася 24 вересня 1918 р. в провінції Манітоба, Канада, прожила 48 років. Полишила у смутку мужа Петра, 9 сестер — Неллі, Анну, Марію, Лілію, Дороту, Зоню, Ярославу, Ольгу, Вікторію. Похорон відбувся 23 серпня 1967 р. з похоронного заведення до церкви св. Марії, при участі членів Б-ва, рідні і приятелів. Тлінні Останки Покійної спочивають на Grandlawn Cemetery, Detroit, Mich.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Федик, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5869. Нова зустріч!

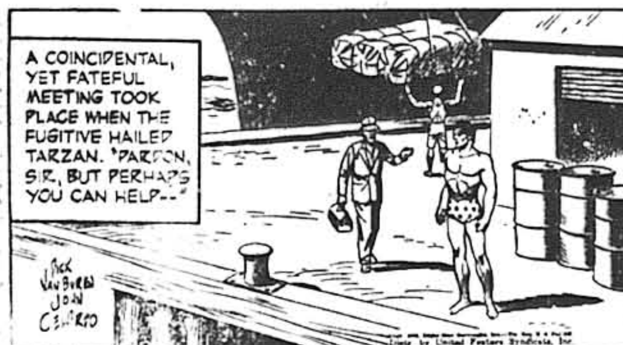

Припадкова але фатальна зустріч відбулася тоді, коли втікач звернувся до Тарзана. — Вибачте, пане, чи не могли б ви мені допомогти...

"I REPRESENT A- RESEARCH MEDICAL CENTER. "MY NAME IS, AH - DR. SMITH--"
5-26-5869

— Я є представником Дослідно-Лікарського Центру. Моє ім'я є, а, д-р Смит . . .

— Приходжу до Африки вивчати тубільчі недуги і потребую когось, щоб завів мене до села.